

Dat muss fir déi grenziwwerschreidend Kriminalitéit gëllen. An dat hu mer zum Beispill bei deene Bankomat-Iwwerfäll, déi mer haten, ëmmer erëm gesinn. Mir hu bei Iwwerfäll an Haier gesinn, bei Abréch an Haier, datt dat, zum Deel, alles grenziwwerschreidend Kriminalitéit ass. Mir hunn et, wéi gesot, bei der öffentlecher Sécherheet gehat, bei Demonstratiounen, wou sou Grenzkontrolle méi wéi sënnavoll gewiescht wären. Mir hunn et och am Beräich vun der illegaler Immigratioun, wou dat eng ganz grouss Valeur ajoutée kéint sinn, fir eebe limitéiert a cibléiert Grenzkontrollen ze maachen.

Um Prinzip vun den oppene Grenze wäert d'ADR sécher ni eppes änneren. Dat ass e grouss Gewënn vun der europäescher Integratioun, datt mer eeben net méi Grenzen hunn, wou mer mussen alleguer stoe bleiwen, an esou weider. Mee eise Grondgedanke bei där Diskussioun ronderëm d'Sécherheet un de Grenzen, ass: Mir hätte gär oppe Grenze fir déi éierlech Leit.

(Interruptions)

Awer mir wëllen deenen onéierleche Leit ...

Une voix | O!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | ... net en Espace, en oppenen Espace, offréieren, an deem d'Kriminalitéit kann ëm sech gräifen.

(Interruptions)

Jo, déi Reaktioun heibanne weist ganz kloer – an ech mengen, et ass wierklech gutt, datt mer dat gesinn –, datt et genee eng Partei heibanne gëtt, déi d'Sécherheet op déi éischt Plaz setzt.

(Hilarité)

An dat ass d'ADR.

Plusieurs voix | O!

(Brouhaha)

M. Sven Clement (Piraten) | Mir brauche Sécherheet viru Leit wéi Iech, Här Kartheiser.

M. Fernand Etgen, Président | Da wier et um nächsten ageschriwwene Riedner an dat ass den honorabelen Här Marc Goergen.

M. Claude Lamberty (DP) | E kënnt sech es net méi zou.

(Hilarité)

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Jo, Här Lamberty, Dir hutt Recht! Ech komme mir es net méi zou. Also, wann ech mech nach erënneren un d'Diskussiounen vun den Demonstratiounen a wat net nach alles, déi den Här Kartheiser hei ugefouert huet, an elo kënnt en hei an hätt gär méi Sécherheet. Also ech weess net, a wéi enger Welt ech liewen!

Mee zum Projet: Natierlech wäerte mir dat matstëmmen. Och merci un d'Stéphanie Empain fir de gudden Rapport. Ech liewen an engem Dräilännereck do ënnen zu Péiteng. De Gangster weess net, wann en zu Rodange duerch de Rond-point firt, a wéi engem vun deenen dräi Länner en nach ass.

(Hilarité)

Dofir ass et wichteg, dass mer do grenziwwerschreidend ënnerwee sinn, well et mierkt een et och, wann een ...

Une voix | E weess net, wou en ass.

(Hilarité)

M. Marc Goergen (Piraten) | ... grad mat de Polizisten do ënnen um Terrain schwätzt. Da soe se, dass et genau dat doten ass, wat se brauchen, well de Gangster soss op eemol fort ass a si stoe mussen bleiwen. An ech mengen, déi Situatioun dierfe mer net akzeptéieren an deementspriedend ass dat heite Gesetz haut gutt.

A mir hunn elo gutt Erfarunge gemaach mat dem Benelux-Traité, deen elo schonn dräi, véier Méint a Kraaft ass, wou d'Poliziste just positive Feedback ginn hunn. Da wäert dat och elo mat Frankräich an Däitschland de Fall sinn.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Goergen.

M. Sven Clement (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | D'Regierung huet d'Wuert, den Här Policeminister Henri Kox.

Prise de position du Gouvernement

M. Henri Kox, Ministre de la Sécurité intérieure | Ech erlaube mer dann, dat vun hei hannen ze maachen an awer ausdrécklech mol fir d'éischt e Merci ze soen un d'Madamm Empain fir dee ganz ausféierleche Rapport, net nëmme schrëftlech, mee och mëndlech. Si huet ee Projet genannt, dee mir och ganz wichteg war. Dat ass de Benelux-Traité, deen erneiert gouf an deen nach net ganz ënnerschriwwen ginn ass. Dee wäert den 1. Juli ënnerschriwwen ginn, soudass deen dann och applizéiert ka ginn.

Hei ass e wichtige Projet, deen d'Kooperatioun fërdert. Dat ass virdrun och vum Här Gloden gesot ginn. Dat ass eppes, wat ech ganz staark an de Vierdergrond gestallt hunn a wou ech mat de Kolleegen an der Groussregioun, awer net nëmme an der Groussregioun, an deene véier Länner ronderëm – ech huelen do Holland mat derbäi – e ganz groussen Austausch doriwwer hunn. An dëst vereinfacht sécherlech d'Aarbecht an de Poursuitten, wat d'Grenzkontrollen ubelaangt.

Ech war erschreckt, wéi während der Pandemie zu Réimech op eemol eng Grenz zou war. Dat wëll ech jiddefalls net méi erliewen. An dofir, mengen ech, ass déi Kooperatioun eng Conditio sine qua non fir e sécher Europa. An dat wëll ech weider no vir bréngen.

Merci fir d'Ennerstëtzung. A merci och Iech allegueren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Policeminister Henri Kox. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7891. Den Text steet am Document parlementaire 7891².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7891 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Da maache mer elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An de Projet de loi ass mat 59 Jo-Stëmmen ugehol.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Laurent Mosar), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. André Bauler) et Claude Lamberty ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Djuna Bernard), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen (par M. Fred Keup), Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

13. 7907 – Projet de loi portant :

1° organisation de l'enseignement musical dans le secteur communal ;

2° modification de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État

Den zweetleschte Punkt um Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 7907 iwwert de Museksunterrecht. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. An et hu sech ageschriwwen bei dësem Projet de loi: d'Madamm Octavie Modert, d'Madamm Simone Asselborn-Bintz, d'Madamm Djuna Bernard, den Här Fred Keup, d'Madamm Myriam Cecchetti an den Här Sven Clement. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Claude Lamberty. Här Lamberty, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

M. Claude Lamberty (DP), rapporteur | Här President, léif Kolleegen, kënnt Der Iech ganz kuerz Är Liblingsfilmzeen virstellen? Am beschten eng Filmzeen, wou grouss Emotiounen am Spill sinn. A während Dir warscheinlech direkt dat eent oder anert Lidd am Kapp hutt, dat onweigerlech dermat verknäppt ass, stellt Der Iech eng Kéier kuerz déi selwecht Zeen, awer ganz ouni Musek vir!

Ëmmer nach Emotiounen. Ëmmer nach schéi Biller. Ëmmer nach e Film, deen Dir ganz bestëmmt ganz gär hutt, mee bei Wäitem manner Effet, manner Gefiller a bestëmmt och manner Gänsehaut.

Duerch Musek gi Gedanken a Gefiller ausgedréckt, wou et ganz selte Wieder gëtt, fir déi Emotiounen kennen ze beschreiwen. Musek ass en Deel vun der mënschlecher Existenz. Si gehéiert einfach zum Liewen dozou. De Mënsch spillt gäre Musek, huet Freed un der Musek a verbënnt oft déi allerwichtigst Momenter a sengem Liewe mat enger ganz bestëmmter Musek. Schonn am fréisten Alter kennen d'Kanner e Gespier fir Rhythmus a Gesank an hir Passioun fir d'Musek entwéckelen.

Etüde weisen, wéi wichteg déi musikalesch Bildung fir déi kognitiv, déi kulturell an och déi sozial Entwécklung vum Kand ass. Duerch de Museksunterrecht léieren d'Kanner net just, Nouten a Lidd ze memoriéieren an e Gefill fir Rhythmus ze entwéckelen, mee och, mat anere Kanner zesummen ze musizéieren an den eegene Kierper kennen ze léieren. An engem Orchester gesinn déi Jonk, wéi et sech uffilt, en Deel vun engem Ganzen ze sinn an zesumme mat Gläichgesénnten ze harmonéieren.

Natierlech erfuerdert d'Léiere vun engem Instrument oder engem Tanz oder d'Matwierken an engem Theaterstéck zimmlech Efforte vun deene Jonken. Dofir léiere si och schonn a fréiem Alter eng gewëssen Disziplin un den Dag ze leeën. Hei dernieft kënnen d'Kanner awer och eemoleg Erfarungen an Experienzen an de Museksschoule sammelen, nei Frëndschafte schléisen a sech charakterlech weiderentwéckelen.

Besonnenesch déi Jonk, déi vun Natur aus vläicht éischter méi schei sinn, kënnen duerch de Museksunterrecht u Courage an u Selbstwärtgefill gewannen. Schliesslech ass et net evident, sech als jonke Mënsch op eng Bün ze stellen a virum Public ze musizéieren, ze danzen oder och ze schauspillen.

Mir gesinn also, dass e gudder Museksunterrecht vill Virdeeler fir d'Entwécklung vum Kand mat sech bréngt. Natierlech sollen dës Coursen de Jonken och Freed maachen. Do si mer eis eens! Dofir ass et wichteg, hinnen en altersgerechten Enseignement kënnen unzebidden.

Am Éveil musical ginn d'Kanner spilleresch un d'Welt vun der Musik erufgefouert a kréie kandgerecht déi éischt theoretesch an och praktesch Notioune vermittelt. A genee bei deene Jéngste gesäit een, dass d'Nofro fir d'Musekskursé vu Joer zu Joer an d'Luucht geet. Dofir gëtt d'Offer och deementspriedend ëmmer weider ausgebaut. Ab dem Alter vun nëmmen dräi Joer kënnen d'Kanner un engem vun den iwwer 100 verschiddene Musekskursen deel huelen a vun engem Niveau op deen nächste progresséieren.

Zu Lëtzebuerg hu mir méttlerweil esou eng grouss a villfälteg Offer, dass fir jiddereen eppes derbäi ass. Anescht wéi a villen anere Länner bidden eis effentlech Museksschoulen nämlech Coursé fir sämtlech Alterskategorien un: vum Eveil bis hin zur Erwuesse nebildung.

Säit dem leschte Joer bitt d'Uni Lëtzebuerg ausserdeem e Bachelor an der Pédagogie musicale un, wat net nëmmen op där enger Säit eng immens flott Saach fir déi Jonk ass, déi hir Passioun zum Beruff wëlle maachen, mee och fir d'Museksschoulen, déi et méi einfach gemaach kréien, fir neit Personal kënnen ze rekrutéieren.

Et kann ee frou sinn, dass dës Projet de loi all Kand an all Jugendlechen Zougang op e qualitativ héichwärtigen a fräi zougänglechen Museksunterrecht gëtt. Do ware mir eis an der Kommissioun, wou mir interessant, deels kontrovers, awer och flott Diskussiounen haten, alleguerten eens.

Dëst Gesetz kënnt virun allem Familljen entgéint, déi sech et bis elo net leeschte konnten, hir Kanner an eng Museksschoul ze ginn. An Dir frot Iech elo vläicht: „Ass de Museksunterrecht da wierklech esou deier?“ Wéi vill spueren d'Familljen dann duerch d'Gratuitéit vun de Coursen? D'Antwort ass do net esou einfach! Et depends. Et gëtt den Ament nämlech immens grouss Ënnerscheeder, wat d'Minervalle vun de Coursen ubelaangt. All Gemeng huet do hir eege Struktur an och eegen Tariffer. Dat ka vu ganz klengen, symbolesche Montanten, soen ech elo mol, goe bis awer och hin zu e puer Honnert Euro. Wann een dann awer e Kand huet, wat méi Coursé wëllt maachen, oder eng Famill mat e puer Kanner, da kann dat scho relativ deier ginn. An dann ass et och kloer, dass verschidden Elteren dat entweder net kënnen oder och net wëlle bezuelen.

Dofir muss eise Reflex als Politik sinn, dës Situatiounen ze vermeiden an den Accès, a soumat d'Virdeeler vum Museksunterrecht net un de Portmonni vun den Elteren ze knäppen.

Musek verbënnt. Musek ass eng universell Sprooch, déi vu jidderengem geschwat a verstane gëtt. Dofir ass Musek och e wichtige Facteur fir d'Integratioun, besonnenesch fir e multikulturell Land wéi Lëtzebuerg. Eng Museksschoul kann neien Awunner zum Beispill d'Méiglechkeet ginn, fir sozial Kontakter ze knäppen a sech um Liewe vun der Gemeng ze bedeelegen, an dat net nëmme fir d'Kanner, mee och fir d'Elteren. D'Gratuitéit vun de Musekskursé wäert also positiv Auswierkungen op d'Integratioun vun neie Matbierger hunn.

Här President, am Koalitiounsaccord vun 2018 steet, dass de Museksunterrecht an Zukunft fir all Kand soll accessibel sinn, egal wéi vill seng Eltere verdéngen. D'Chancéglichheet spillt bei dësem Projet also déi éischt Gei. De musikaleschen Unterrecht soll kee Privileeg fir Famillje mat den néidege finanziellen Moyene sinn, mee e Recht fir all Kand. Dofir wäerten d'Musekskursé vun der nächster Rentrée u gratis sinn.

Den zweeten a wichtegste Punkt vum Projet de loi gesäit nämlech vir, dass d'Aschreiwungskäschte fir de gréissten Deel vun de Musekskursé komplett ewechfale, an dat fir sämtlech Schüler ënner 18 Joer.

Hei dernieft wäerten d'Käschte fir déi vereenzelt Coursen, déi weiderhi payant bleiwen, no uewe gedeckelt ginn, fir d'Tariffer tëscht de Gemenge sou gutt wéi méiglech ze harmoniséieren. Schliesslech wëlle mir vermeiden, dass e Schüler aus der Gemeng XY fir den nämlechen Cours méi muss bezuele wéi de Schüler aus der Gemeng AB oder Ëmgedréit.

D'Gratuitéit an de Plafonnement vun den Aschreiwungskäschte suergen also derfir, dass all Schüler gläich behandelt gëtt, egal a wéi enger Gemeng en an d'Schoul geet.

Här President, nieft der Chancéglichheet fir all Kand gëtt bei dësem Projet de loi och dovun profitéiert, fir aner Prinzippien op de Leescht ze huelen. Aktuell gëtt d'Organisatioun an de Finanzement vum Museksunterrecht zu Lëtzebuerg iwwer e Gesetz aus dem leschte Joerhonnert gereegelt. Dëst Gesetz ass allerdings iwwerholl a spigelt net méi d'Realitéit vum Terrain erëm.

D'Gemengen hunn hautdesdaags mat vill méi groussen administrativen Opwänn ze kämpfen, ewéi dat nach viru 25, 30 Joer de Fall war. Schliesslech gouf d'Offer vum Museksunterrecht ëmmer nees weider ausgebaut, nei Coursen entwéckelt, nei Schoulen uechtert d'Land opgemaach. Dofir ass et wichteg, dass mir dat aalt Gesetz un déi nei Erausforderunge vun de Gemengen upassen.

De Rapport spécial vun der Cour des comptes iwwert d'Participatioun vum Staat un den Depensé fir de Museksunterrecht hat dunn eng weider Problematik opgeworf: D'Gesetz géif eng aner Method fir d'Berechnung vun der staatlecher Participatioun virgesi wéi d'Exekutiounsreglement. D'Reform vun dësem Calcul ass deemno e wichtige Punkt vun dësem Projet de loi. D'Subventioun vum Staat wäerte sech an Zukunft op d'Unzuel vu Minutten baséieren, déi pro Woch an enger Museksschoul ënnerriicht ginn, a variéieren deemno och vu Joer zu Joer.

Anescht wéi haut wäert de Montant also net méi un eng global Limit pro Joer gebonnen sinn. De Syvicol huet dës Ænnerung ausdrécklech begréisst. De Calcul vun de Subventiounen gëtt domadder méi transparent, wat de Gemenge budgettechnesch eng gréisser Planungssécherheet wäert bidden.

An engem drëtten Punkt adaptéiert dës Projet de loi d'Konditiounen fir d'Rekrutement vun de Museksensegnanten. An de lokalen a regionale Museksschoule sinn d'Enseignanten an Zukunft aus der Karriär A2. A seelene Fäll kënnen d'Gemengen och Enseignanten ouni Bachelordiplom engagéieren, an zwar an der Karriär B1. Dat geet awer nëmmen, wann d'Commission de classement, déi iwwerens duerch dës virleiende Gesetzestext kreéiert gëtt, am Virfeld e positiven Avis dozou ofginn huet.

An de Conservatoires dogéint kënnen a solle souguer prioritär Enseignanten aus der Karriär A1 agestellt ginn. De virleiende Gesetzestext gesäit nämlech vir, dass op

d'mannst een Drëttel vun de Stonnen an de Conservatoir vu Museksproffen, also vun Enseignanté mat engem Masterdiplom, assuréiert gëtt. Nom Akraafttriede vun dësem Gesetz hunn d'Conservatoirë nënnef Joer laang Zäit, fir där neier Reegel gerecht ze ginn.

Wat d'Organisatioun vum Museksunterrecht betrëfft, sou kënnen d'Gemenge fräi entscheeden, wéi eng Zorte vu Coursen an hire Schoulen enseignéiert ginn: vu Solfège iwwer Piano, Theater, Gesank, bis hin zu Jazz, iergenden Danz, Orchester, alles ass méiglech! Am Gesetz gëtt da just festgehalten, wéi eng Divisiounen, also wéi eng Unterrechtsniveaue, an de Schoule kënnen enseignéiert ginn.

E weidert Zil vun dësem Projet de loi ass et, déi administrativ Prozedure fir d'Organisatioun vum Museksunterrecht ze digitaliséieren an d'Gemengen doduerch ze entlaaschten. Mat Hëllef vun engem informatieschen Tool solle sämtlech Donnéeë fir de Calcul vun de staatlechen Subventiounen digital gespäichert an automatiséiert ginn. Doduerch gëtt engersäits de Calcul méi transparent an anerersäits kënnen déi perséinlech Donnéeë vun de Schüler besser geschützt ginn.

Zu gudder Lescht schafft dës Projet de loi dann och nach de Poste vum Commissaire du Gouvernement adjoint à l'enseignement musical.

Här President, ech kommen dann nach schnell zu den Avisen. Fir den Detail verweisen ech natierlech op de schrëftleche Rapport.

An hirem Avis hu souwuel de Syvicol wéi och d'Staatsbeamtekummer d'Reform vum ale Museksgesetz a besonnenesch d'Afëierung vun de gratis Musekskursé begréisst. Béid Instanze ware frou ze gesinn, dass déi staatleche Subventiounen an Zukunft net méi plafonéiert ginn an datt de Calcul eleng op d'Durée vun dem geleeschtenen Unterrecht baséiert gëtt.

De Syvicol begréisst och d'Mise en place vun enger digitaler Plattform fir d'Gemengen an d'Museksschoulen, déi engersäits d'Gestioun vun den Donnéeë méi sécher a méi einfach mécht an déi anerersäits de Calcul vun de staatlechen Subventiounen automatiséiert.

Dësen Tool vereinfacht also net just déi administrativ Demarché fir d'Organisatioun vum Museksunterrecht, mee suergt och fir eng besser Transparenz a Planungssécherheet vun de Gemengen.

Nieft dëse Bemerkungen hat de Syvicol awer och e puer konstruktiv Kriticken a sengem Avis geäussert, besonnenesch wat d'Delaie fir d'Inscriptioun vun de Schüler a fir d'Organisatioun vum Museksunterrecht betrëfft. An deem Kader hat de Syvicol och éischter plädéiert, dass déi staatleche Subventiounen net just op Basis vun deene Schüler gerechent ginn, déi hiert Joer ofgeschloss hunn, mee fir sämtlech Schüler, déi um Datum vum 1. Dezember an enger Museksschoul ageschriwwen wieren. Soumat géif ee verhéieren, dass d'Gemenge fir d'Unzuel vun den Abandone gestrooft ginn, déi dem Syvicol senger Meinung no duerch d'Gratuitéit riskéieren an d'Luucht ze goen.

Hei donieft mengt de Syvicol och, dass déi verschidden Taux-de-basen, déi fir de Calcul vun de Subventiounen benotzt ginn an déi jee no Divisioun vum Museksunterrecht variéieren, net esou wäit auserenee dierfte leien. Fir weider Detailler, wéi gesot, verweisen ech op de schrëftleche Rapport.

De Staatsrot hat a sengem éischten Avis fënnef Oppositions formelles ausgeschwat, déi awer alleguerte konnten opgehuewe ginn, nodeems mir den Text an der Educatiounskommissioun amendéiert haten.

Als Rapporteur vun dësem Gesetz sinn ech immens frou, dass mir an Zukunft all Kand, all Kand d'Méiglechkeet

ginn, an eng Museksschoul kënnen ze goen, seng musikaalesch Talenter ze entdecken an eng Passioun fir d'Musek, den Danz an den Theater ze entwéckelen. All Kand an all Jugendleche soll an de Genoss vun de ville Virdeeler vum Museksunterrecht kommen an dat onofhängeg vum Portmonni vun den Elteren. Lëtzebuerg spillt hei op en Neits eng Virreiderroll an der Groussregioun a vläicht souguer weltwäit.

Ech gesinn heibanne ganz vill Gemengepolitiker an déi begrësse bestëmmt, wéi ech selwer, d'Reform vun der staatlecher Finanzéierung vum Museksunterrecht. D'Gemengen hunn an de leschte Joren immens grouss Efforte geleescht, fir e qualitativ héichwäerteg Museksunterrecht ze offréieren, an dofir solle si och weiderhin an hirem Engagement ënnerstëtzt an och gestärkt ginn.

Wéi mir all wëssen, hat och de kulturelle Sektour an der Coronapandemie mat ganz villen Aschränkungen ze kämpfen. Engagement am Veräin, an der Musek oder an der Museksschoul war net ëmmer einfach während där Zäit. Genee wéi bei de Grondschoulen a Lycéeën gouf probéiert, de Museksunterrecht sou gutt wéi méiglech ënnert den néidege sanitäre Mesuren ze assuréieren an déi Jonk weiderhin um Ball – oder besser gesot beim Instrument – ze halen. Elo wou d'Pandemie a méi enger roueger Phas ass, ass et ëmsou méi wichteg, déi Jonk nees verstärkt zrëckzekeréieren bei d'Musek. Dofir kann ech och déi Campagne, déi de Ministère lancéiert huet, „Fann deng Bün!“, nëmmen ënnerstëtzen.

Une voix | Très bien!

M. Claude Lamberty (DP), rapporteur | Net just déi Jonk, mee och d'Enseignanten a sämtlech Acteure vun der Musekslandschaft solle virun Ae gehale kréien, wéi wichteg d'Musek, den Danz an den Theater fir déi perséinlech Erfëllung vum Kand sinn.

Mir schafe mat dësem Text en harmoneschen Orchester, an deem all Kand eng Plaz huet a wou déi Jonk kënnen dru wuessen. Eng Bün, fir hir Talenter fräi ze entfalten an ënner Beweis ze stellen, hir Passioune ze entdecken a sech zu räifen Erwuessenen ze entwéckelen.

Léif Kollegeinnen a Kollegeen, ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren a ginn heimat den Accord vu menger Fraktioun.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | An ech soen dem Här Rapporteur Claude Lamberty villmools Merci a ginn d'Wuert un den éischten ageschriwwene Riedner. Dat ass déi honorabel Madamm Octavie Modert. Madamm Modert, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

Mme Octavie Modert (CSV) | Merci, Här President. Den 28. Abrëll 1998 ass en neien Zäitalter fir de Museksunterrecht ugaangen hei zu Lëtzebuerg. Et war d'Gesetz iwwert d'Harmoniséierung vum kommunale Museksunterrecht an eng staatlech Kofinanzéierung fir dëse Museksunterrecht. Ech mengen, dat Gesetz huet en immensen Opdriff bruecht fir de Museksunterrecht zu Lëtzebuerg an dat iwwerall am Land. Et huet eng grouss Dynamik an e substanzuelle Qualitéitssprong bruecht. Ech mengen, dat ass eng Feststellung, mat där jiddwereen ëmmer averstanen ass a war.

Haut stëmme mir zousätzlech Verbesserungen zum deemolege System. No enger Zäit imposéiert sech souwisou esou eppes a vun 2012 un ass och un enger Reform geschafft ginn. Si konnt net deponéiert gi weinst där ofgekierzter Legislaturperiod.

Am Hierscht 2021 ass dëse Projet de loi an d'Chamber komm an e bréngt, wéi gesot, eng Rei Ajustementer a Verbesserungen, déi ganz kloer sinn. En hätt der souguer nach méi brénge kënnen!

Fir d'CSV ass de Museksunterrecht ganz wichteg. Et ass wichteg fir e Kand, fir e jonke Mënsch, Kontakt mat der Musek ze kréien. Et hëlleft him a senger Entwécklung, et hëlleft him sech auszudrécken. Et ass wichteg fir säin emotionaalt Wuelbefannen, fir seng perséinlech Entfaltung.

Mir hunn haut 18.000 Schüler, déi ageschriwwen sinn am Museksunterrecht uechtert d'ganz Land. Mam ale Gesetz vun 1998 hu mir also 18.000 Schüler esou hikritt an dem Museksunterrecht. Dat Gesetz ass a war also en Erfolleg, et ass net gescheitert.

Mam neien, zukünftege Gesetz, Här Minister, hoffen ech, datt et a Richtung vu 25.000 Schüler geet oder méi, well Musek ass kee Luxus. E Gehierfuerscher, Manfred Spitzer huet e geheescht, deen huet gesot: „Wissenschaftlich gesehen wärend die wichtigsten Schulfächer Musik [...]“. „En huet och gesot: Sport, Theater spillen a Konscht. Fir d'CSV ass et also evident, datt mir dat neit Gesetz matdroen a stëmmen. Et ënnerstëtzt d'Gläichheet an d'Musek als Integrationsfaktor. An dat huet och schonn de Rapporteur gesot, deem ech Merci soe fir säin ausféierleche schrëftlechen a fir säi flotte mëndleche Rapport.“

Ech bedauern an deem Kontext allerdéngs, datt mäi Virschlag net ugehooll ginn ass, fir keng Altersgrenz fir d'Zrëckbezuue vun den Aschreiwungskäschten anzuschreiwen. Sou hätt een deenen Erwuessenen, déi sech et net sou gutt leeschte kënnen, méi Chancë bidde kënnen am Museksunterrecht. Do hätt ee jo och zum Beispill en anere Plaffong aschreiwéi kënnen wéi dee vun dräi an engem hallwe Mol de Mindestloun. Dat wär, mengen ech, am Beräich Chancëgläichheet och flott gewiescht.

D'Verbesserungen hätten also nach kënnen verbessert ginn, Verbesserungen, déi ganz kloer do sinn.

Verbessert hätt och kënnen ginn, datt zum Beispill d'Finanzéierung Hallschecht-Hallschecht gewiescht wär, fifty-fifty zwëscht Staat a Gemengen, amplaz vun där Drëttelsoopdeelung. Et huet jo geheescht, hei géif vill geännert ginn. Mee dann, Här Minister, hätt een hei och nach kënnen en neie Wee goe wéi virdrun.

Dat neit Gesetz bréngt also och net méi Gläichheet zwëscht de Gemengen. Dir hätt sollen all Gemeng d'selwecht matbezuue loosson an direkt um Finanzement vum Unterrecht vum senger Awunner bedeelegen, egal wou se ageschriwwen sinn, egal a wéi enger Museksschoul oder wéi engem Conservatoire se sinn. Elo bleiwen déi méi finanzschwaach Gemengen, déi e Museksunterrecht organiséieren, op Méikäschte sëtzen a grad si hu jo missen héich Aschreiwungskäschte froen an der Zäit, aus finanziellen Ursaachen. Dat gött jo elo ofgeschaaft. Dat ass gutt fir d'Schüler, ganz sécher! Awer ob d'Kompenséierung vum gratis a gedecktem Minerval esou opgeet, wéi dat behaupt gött, dat wär natierlech ze hoffen, bleift awer definitiv ze gesinn an der Praxis, well et bleift ze gesinn, wéi et mam Finanzéierungsbedarf an de Méikäschte fir d'Gemengen opgoe wäert.

Mir hunn ëmmer gesot kritt vun Iech, Här Minister, oder vun Ärem Vertrieeder, dat wär esou. Et gött awer och aner Prognosen. Deckt déi nei finanziell Bedeelegung vum Staat zum Beispill dann och tatsächlech déi nei Gehälter komplett mat of, sou wéi mer dat och gesot kritt hunn? Well och do gött et Stëmmen, déi dat unzweifelen. Dofir, Här Minister, kënn Dir eis dat wanneghegelfit am Detail erklären?

A wa mer bei de Gehälter sinn, dann ass natierlech och d'Fro: Wéini kënn dat separat Gesetz iwwert d'Gehälter an d'Chamber a wéi gesi seng Dispositiounen aus, nodeems se jo weinst Oppositionsformelles vum Staatsrot aus dësem Gesetz erausgestrach gi sinn? Eng Revaloriséierung ass richteg, mee d'Gemenge mussen d'Konsequenze richteg aschätzen an droe kënnen respektiv derbäi gehollef kréien.

Dofir hunn ech och e puermol gefrot, fir de Basistaux op 40 Euro amplaz op 30 Euro pro Minutt ze setzen. Dat hätt vläicht och gehollef bei de ville CDDen, wou et gutt wär, et géifen der an Zukunft manner kënnen ginn. Ech mengen, dat wär sécherlech och e Punkt gewiescht, deen do derbäi besser mat virun hätt kënnen kommen.

Une voix | Très bien!

Mme Octavie Modert (CSV) | An dofir fënnt d'CSV et richteg, d'Applikatioun vun dësem neie Gesetz fréi genuch ze evaluéieren. Ech mengen, dat ass allgemeng eng gutt legislativ Aart, an ech denken, jiddwereengem heibannen ass dat wichteg.

Dofir, Här President, géif ech eng Motioun hannerleeën an deem Sënn.

Motion 1

La Chambre des Députés,

– *considérant que la loi du 28 avril 1998 portant harmonisation de l'enseignement musical dans le secteur communal a, pour la première fois, introduit un cofinancement étatique de l'enseignement musical communal et l'a organisé d'une façon homogène pour l'ensemble du pays ;*

– *que cette loi a conduit à un essor indéniable de l'enseignement musical et une recrudescence du nombre d'élèves inscrits ;*

– *que le présent projet de loi n° 7907 porte réforme de la loi de 1998 précitée incluant un certain nombre d'améliorations structurelles, ainsi qu'une redéfinition du mode de cofinancement étatique ;*

– *que ces adaptations s'imposent à la lumière des enseignements tirés au fil des années de l'application de la loi de 1998 ;*

– *qu'il s'imposait de revoir e. a. le financement de l'enseignement musical ;*

– *que les nouvelles modalités de financement, dont la participation financière étatique, doivent être suivies dans leur application pratique et concrète, de même que les délais et procédures concernant les inscriptions et leur validation administrative,*

invite le Gouvernement

– *à procéder à une évaluation de l'application de la présente loi portant organisation de l'enseignement musical dans le secteur communal au plus tard dans deux années, et annuellement par la suite ;*

– *et à présenter les résultats de l'évaluation à la Chambre des Députés afin, le cas échéant, d'apporter les adaptations nécessaires.*

(s.) Octavie Modert, Diane Adehm, Emile Eicher, Max Hengel, Georges Mischo.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci.

Mme Octavie Modert (CSV) | Och bei den Infrastrukturen, do gött et an Zukunft oder vläicht och schonn haut e Subsid vu 25 % vun Ärem Ministère, Här Minister. Dat hätt een och nach besser maache kënnen, besser wéi dat virdrun a Finanzkrisenzäite méiglech war. Well et muss ee froen: Firwat gött hei d'Subventionéierung net mat den normale Schoulgebäuer gläichgezunn? Dir hutt jo och de Minerval esou behandelt. Ech mengen, da wär dat och eng logesch Folleg gewiescht.

Ech wëll nach zwou Bemierkunge maachen zu den Delaien. D'Kanner musse bis de 15. September am Museksschoulunterrecht ageschriwwen sinn. Un deem Datum ass net geréckelt ginn. An an der Praxis heescht dat, datt nom 15. September keen neie Schüler méi kann ageschriwwen ginn. Bis ewell hunn d'Musekschoulen awer ëmmer nach Schüler akzeptéiert, déi an den éischten zwou Wochen, nodeems de Schoulufank war, nach nokomm sinn, an et ass dramatesch, wann dat elo net méi geet.

Et wäert ëmmer nach vill Leit ginn, déi hir Kanner eréischt nom Schoulufank vum hallwe September an d'Fräizäitaktivitéiten aschreiwé wëllen. Do wär den 30. September méi realistesch gewiescht. A souguer all Dag nom 15. September – a wär et och nëmmen den 20. September gewiescht – wär schonn eng Verbesserung gewiescht.

Änlech ass et mam Datum vum 15. November. Wann e Schüler ophält – a mir hunn e puermol an der Kommission doriwwer diskutéiert –, da kann zwar e Schüler een aneren, deen ophält, ersetzen. Et kann awer zousätzlech keen neie méi bäikommen nom 15. November an all Schüler, deen duerno ophält, kréien d'Gemengen net bezuelt. Mir sinn hei awer net am reguläre Schoulunterrecht, wou een eeben net ophalen däerf. De Problem stellt sech heibäi schonn, wann e Kand an eng aner Gemeng plënnert. Souguer do stellt sech d'Fro schonn an ech denken, Här Minister, dat hätt kënnen e bëssen aneschters gereegelt ginn.

Dofir ass et och e bëssen ze bedauern, datt d'Virschléi, déi an der Chambersaarbecht komm sinn, och wa se nëmme vun der Opposition waren, net interesséiert hu mam Argument: „Dat ass net gefrot gi vun de Stakeholder.“ Sou huet et geheescht. Dat ass schued. Souvill dozou, wat dës Regierung vum Parlament an dem Parlamentarismus hält. Amplaz nëmme just eppes unzuhuelen, wann et vu bausse vun der Chamber kënn.

Mee mir wëllen dem neie Gesetz eng Chance ginn an him all Chance wënschen. De Museksunterrecht ass der CSV ze wichteg an, léif Kolleegen a Kolleginnen, léif Kolleginnen a Kolleegen, seng Uwendung ka jo evaluéiert an ugepasst ginn. Déi Méiglechkeet besteet jo ëmmer. Mir hoffen dofir, datt Dir eis Motioun matdrot.

Bis zur Evaluéierung ka jo och d'Zesummenaarbecht an d'Zesummeréckele vum Museksunterrecht an dem reguläre Schoulunterrecht zur Reegel ginn iwwert déi haiteg Pilotprojeten eraus, wat eng gutt Saach ass mat de Pilotprojeten an eng gutt Saach wär a wäert sinn, wann et definitiv ass. Et gëtt jo esou e puer Pilotprojeten op ville Plazen, zum Beispill zu Jonglënster, wou eis Kollegin Françoise Hetto eis seet: „Dat funktionéiert dann, wann dat normaalt Léierpersonal mat derbäi ass, am beschten.“

(Interruption)

Op jidde Fall ass dës Rapprochement vu Schoulunterrecht a Museksunterrecht oder Musekskontakt eng ganz gutt Saach. A mat dem Kompetenzwiessel vum ...

M. Fernand Etgen, Président | Här Di Bartolomeo, piano, wannechgelift!

Plusieurs voix | O!

Une voix | Ey!

Plusieurs voix | Ey! Ey! Ey!

Mme Octavie Modert (CSV) | Dat ass ganz richtig. Mezzo forte, Här Di Bartolomeo, Der braucht elo guer net ze äntweren. Piano war ganz gutt. Elo fuere mer da mat der Musek weider virun, wéi de President ...

M. Laurent Mosar (CSV) | Très bien!

Mme Octavie Modert (CSV) | ... d'Nout hei uginnet huet.

(Interruptions et hilarité)

Jo.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Macht Dir virun.

Mme Octavie Modert (CSV) | Also ech fanne jiddfalls dee Rapprochement eng gutt Saach. A wann de Kompetenzwiessel vum Musekschoulunterrecht aus dem Kulturministère eraus an den Educationsministère dat mat sech bréngen géif, well dat d'Saach sécherlech vereinfacht, da wär dee Wiessel dofir scho gutt gewiescht. Da wär ech och doriwwer frou dann.

Ech mengen och, de Bachelor am Museksunterrecht – och deen huet de Rapporteur schonn ugeschwat – kann een da vläicht schonn e bësse besser ofgesinn, wéi et ass. Vlächtt hutt Dir awer, Här Minister, och haut d'Zuelen. Et huet net direkt eppes mam Gesetz ze dinn. Et ass trotzdem fir d'Gesetz och wichteg, wéi vill Leit ageschriwwen sinn a wéi de Succès do dervun ass.

Natierlech wär et och gutt, wann de Staat dann elo nach säi Projet vum Veräinsbus, deen d'Regierungserklärung virgesinn hat, réaliséiere géif an deen net op d'Gemengen ofwälze géif. Dir hutt dat annoncéiert. Dat wär sécherlech dann och e gudden Akt.

Här President, léif Kolleginnen a Kolleegen, Musek ass e profund humanisteschen Akt. Et ass eng Passioun. Wann eis Fangere sech op d'Taste leeën, eise Mond Melodien aus engem Instrument verwandelt an eis Stëmm se klénge léisst, dat beréiert eis ganz direkt, ouni Filter. An ech hu schonn ëmmer gesot: Musek ass eng universell Sprooch. Jiddweree versteet se, ouni Grenzen, ouni Barriären, mat Gefill! Egal wou Schenge läit, Musek verbënnt iwwer all Grenzen eraus a si verbënnt all d'Generatiounen an all d'Kulturen.

An dofir, léif Kolleeg/innen: „Dat Besch an der Musek steet net an den Nouten.“ Dat sot schonn de Gustav Mahler. D'CSV ass fir de Museksunterrecht a stëmmt dëst Gesetz mat.

Villmools merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Modert. An nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Simone Asselborn-Bintz. Madamm Asselborn-Bintz, Dir hutt d'Wuert.

Mme Simone Asselborn-Bintz (LSAP) | Här President, Kolleginnen a Kolleegen, Dir Dammen an Dir Hären, de fréieren däitsche Bundeskanzler Helmut Schmidt huet emol gesot: „Lasst uns dafür sorgen, dass in unseren Wohnungen und in unseren Schulen gesungen und Musik gemacht wird, auf dass die Nachwachsenden lernen, daran Freude zu haben. Es wird Zeit für jene Sprache, die unsere Seele ohne Umwege erreicht.“

De Professor Michael Schulte-Markwort, dat ass en erkannten däitsche Kanner- a Jugendpsychiater, huet och gesot, dass een net fréi genuch domat ufänke kann, d'Kanner un d'Musek ze gewinnen, andeems een hinnen eppes virsengt oder och zesumme mat hinne séngt. D'Kanner reagéieren nämlech ganz fréi op Musek. Experimenter hunn erginn, dass scho Bébeeën am Bauch op eng bestëmmt Musek reagéieren a se dann och herno no der Gebuert erëmerkennen. An d'Kanner géifen natierlech dovunner profitéieren, wa se fréi mat dëser Welt vun de Kläng an de Rhythme a Verbindung kommen, seet de Kannerpsychiater weider.

Et gëtt vun Ufank un aner Gehierzentre mat der Musek ugeschwat wéi bei der Sprooch zum Beispill. Ënnersichungen hunn erginn, dass d'Sproochentwécklung vun de Kanner besser a méi séier ofleeft, wa se vill

Musek lauschteren. An esou huet den Här Schulte-Markwort weider gesot, d'Musek géif och hëllefen, d'motoresch Entwécklung ze fërderen a Spannungen ofzebauen an natierlech géif d'Gediechnis och gestärkt, wann een zum Beispill Lidder auswennege léiert.

Aner Wëssenschaftler a Psychologen hunn erausfonnt, dass d'Musek glécklech mécht. Et ass wëssenschaftlech beluecht, dass de Museksunterrecht de Kanner derbäi hëlleft, hir Émgéigend besser wouzerhuelen a besser ze verstoen. Si léieren, sech méi kloer matzedelen. Doduerch entwéckele si emotional a sozial Fäegkeeten, wéi zum Beispill och eng gutt Kommunikatioun, an och d'Konzentratioun gëtt am Museksunterrecht gefërdert.

E Kand, dat en Instrument léiere wëllt, sollt dozou encouragéiert ginn, well ganz vill Grënn derfir schwätze géifen, soen d'Wëssenschaftler weider. Aktivt Musizéiere fërdert d'Intelligenz an d'Sproochverméigen. Dat hunn ech jo schonn am Ufank gesot.

Wann een en Instrument léiert, beschäftegt ee sech mat sech selwer. Déi sozial Kompetenz ginn och verbessert, d'Konzentratioun gefërdert, an och d'Gedold an d'Ausdauer. Studie beleeden och, dass Kanner, déi Musek maachen, besser schoulesch Leeschtunge bréngen wéi déi, déi mat Musek näischt um Hutt hunn.

Doriwwer eraus si Musek a Gesank e wichtegen Deel vun eiser Kultur. A meng Virriedner hunn dat och scho gesot. D'Wëssenschaft geet dervun aus, dass d'Musikalitéit eng Fäegkeet ass, déi eis Mënschen alleguer ugebuer ass. An all Kultur gëtt et Danz a Musek. Musek ass eppes, dat eis alleguer verbënnt a sproochlech Barriären iwwerwënnt. Et ass immens wichteg, dass mir dës universell Sprooch bei eise Kanner a Jonke fërdere, fir d'Kultur weiderzeginn an d'Entsteung vun neie kulturellen Entwécklungen ze ënnerstëtzen.

Här President, d'Haaptzil vun dësem Projet de loi ass jo, d'Roll vum Museksunterrecht als feste Bestanddeel vun eiser Educatioun ze stäerken a Kanner a Jonker fir Musek, Gesank, Diktioun, Theater an och Danz ze begeeschteren. Mir wëssen, dass d'musikalesch Erfahrungen doheim, an der Famill an och am Spillschoulsalter a soss an der Schoul e groussen Afloss hunn op d'grondleeënd Astellung vun engem Kand vis-à-vis vun der Musek. Dofir huet den Enseignement musical eng wichteg kulturell, sozial a politesch Aufgab.

Et ass wichteg, dass all Kand Accès zum Museksunterrecht huet. Mir brauchen an eiser Gesellschaft Plazen, wou Kanner a Jonker Musek kënnen léieren a sech aktiv a bewosst mat Musek ausenanesetzen a beschäftege kënnen. Dës Plazen definéiert de Projet de loi elo ganz kloer. Et sinn: d'Museksschoulen an de Gemengen, d'regional Museksschoul an d'Conservatoiren.

Dëse Projet de loi renforcéiert déi zentral Roll, déi déi dräi Zorte vu Museksschoule spillen. D'Conservatoiren erfëllen hei eng national Missioun. Fir dës national Missioun ze erfëllen, mussen d'Conservatoiren de Museksunterrecht, nieft der allgemenger Ausbildung vun deenen aneren, och an den Divisions „moyenne spécialisée“ a „supérieure“ an am „degré supérieur“ assuréieren.

Mir setze mat dësem Projet de loi – an, ech mengen, de Rapporteur huet dat scho gesot – zwee Punkten aus eise Koalitiounsaccord ëm. Dat ass engersäits de gratis Accès fir eng grouss Partie vu Coursé bis 18 Joer an anersäits d'Reform vum Finanzement vum Ministère, dee fir méi Gerechtegkeet tëscht de Gemenge suert. De Minerval kann awer weiderhin och vun de Gemenge selwer festgeluecht ginn.

Gratis Museksunterrecht, deen elo mat dësem Projet de loi ugebuede gëtt, ass u sech e Paradigmewiessel an eng grouss Ouverture, fir Kanner a Jugendlecher fir d'Kultur ze sensibiliséieren. Museks-, Gesanks- an

Danzcoursen dierfen op kee Fall e Privileeg sinn an de Kanner a Jonke vun Eltere mat den néidege finanzielle Méttelen oder aus Gemenge mat entsprechende Ressourcé virbehale sinn.

Dëse Projet de loi reforméiert grondleeënd d'Aart a Weis, wéi d'Participatioun vum Staat gerechent gëtt. E gesäit vir, dass de staatleche Finanzement vum Enseignement musical en Deel vum Budget annuel vum Ministère ass. De Calcul vun der staatlecher Participatioun baséiert sech op de Basistaux pro Minutt Cours, dee gehale gëtt. An heifir mussen d'Gemengen d'Donnéeën an engem informatesche System validéieren.

De Basistaux pro Minutt variéiert dann tëscht 30 Euro an 105 Euro an hänkt tatsächlech vum Niveau vum Cours of. Zousätzlech gëtt dann och nach e supplémentären Taux agefouert, deen erlaabt, dass e groussen Deel Coursé fir Kanner a Jonker ënner 18 Joer komplett gratis ass. Et gëtt also eng breet Palett vu Coursen ugebueden, déi fir d'Schüler gratis sinn an an deene verschidde Beräicher eng ganz gutt Basisausbildung duerstellen.

D'Participatioun vum Staat ass dann domat net méi plafonéiert a gläichzäitig och méi transparent, wéi dat aktuell nach de Fall ass. D'Gemengen, déi fir déi lafend Käschte vun de Coursé responsabel bleiwen, kënnen am Verglach zu der aktueller Situatioun méi einfach plangen. Heimat gëtt also eng zolidd Basis geschaaft, déi d'Gemengen net nëmmen um finanzielle Plang, mee och administrativ entlaascht. D'administrativ Demarchen, déi fir d'Organisatioun an de Finanzement noutwendeg sinn, gi fir d'Gemengen nämlech vereinfacht. Mat der Aféierung – an dat ass jo och scho gesot ginn – vun engem informatesche Gestionsystem ginn d'Minutte Cours, déi pro Woch an all Gemeng gehale ginn, einfach erfaasst. Domat gëtt och déi finanziell Participatioun vum Staat automatesch gerechent. Dëse System garantéiert dobäi och de Schutz vun de perséinlechen Donnéeën vum Museksschüler.

An der Kommissioun hu mer eng Zäitchen iwwert den Aschreiwungsdatum diskutéiert. D'Madamm Modert huet virdrun och schonn driwwer geschwat. D'Fro ass do opkomm, dass et net genuch flexibel wär fir d'Museksschoulen oder d'Conservatoires, wa just den Datum vum 15. September festgehale géif ginn als leschten Datum, fir Schüler unzehuelen. Bis elo waren d'Schoule do ëmmer e bësse méi kulant an hunn och emol no dësem Datum Kanner a Jonker ageschriwwen. Mir hunn awer erkläert kritt, dass dëst aus Organisationsgrënn a weinst dem Plange vum Finanzement esou festgeluecht ginn ass. An och aus pedagogesche Grënn wär et besser, wann d'Schüler vun Ufank un derbäi wäeren.

Et bleift jo awer och elo bis d'Rentrée nach Zäit, fir dëst an de Schoulen esou ze organiséieren, dass ee fréi genuch ka sensibiliséieren a motivéieren, dass d'Leit sech da matzäiten, also virum 15. September, kënnen aschreiwen oder d'Elteren hir Kanner kënnen aschreiwen. Et ass jo och net esou, dass kee Schüler kann no dësem Datum méi opgehol ginn, mee de Finanzement vum Ministère fir dëse Schüler ass dann net garantéiert.

Wat awer kloer ass an dat fanne mir och ganz gutt: Wa Schüler aus iergendwelleche Grënn net un de Coursen deelhuele a fréizäitig ophalen, kënnen dës Schüler duerch en anere Schüler ersat ginn, egal och fir wéi ee Cours. An do ass dann de Schoulen och eng gewësse Flexibilitéit garantéiert.

Här President, dëse Projet de loi gesäit iwwregens och vir, dass fir déi Coursen, déi net gratis sinn, eng Famill kann eng finanziell Hëllef ufroen, fir de Minimalerwertholl ze kréien. Dës Hëllef kënn fir Kanner ënner 18 Joer a Fro, wa si aus enger Famill kommen,

déi manner wéi 3,5-mol de sozialen net qualifizéierte Mindestloun huet. Den Delai fir dës finanziell Hëllef ass de 15. Oktober vum jeeweilege Schouljoer an dat appreciéiere mir ganz staark.

Eng weider Neierung an dësem Projet de loi ass d'Kreatioun vun engem Poste vum Commissaire du Gouvernement adjoint à l'enseignement musical. A wéi de Rapporteur scho beschriwwen huet, ware jo fënnf Oppositions formelles am éischten Avis vum Staatsrot. Den Text ass an der Kommissioun och vill diskutéiert ginn – positiv, och heiansdo net esou positiv –, mee bearbecht ginn. Dat ass awer eng ganz flott Aarbecht gewiescht. Eng Partie Dispositionen hu missen erausgeholl ginn a ginn an engem separate Projet de loi vum Inneministère opgefaangen. Dat ass néideg ginn, well de Staatsrot a sengem Avis eng Opposition formelle gemaach huet an deem Sënn, dass d'Aarbechtskonditiounen an d'Remuneratioun vum Personnel enseignant Matière réservée à la loi sinn. Bis elo huet e Règlement grand-ducal de legale Kader fir dës Bestëmmunge regléiert.

Am Inneministère ass, wéi gesot, e Projet de loi an der Maach, deen esou séier wéi méiglech deposéiert gëtt. Ech géif gär betounen, dass dëse separate Projet de loi um Niveau vun den Aarbechtskonditiounen näischt ännert fir d'Personal, awer um Niveau vun de Paien eng Revalorisatioun vun de Karriäre virgesinn ass.

Et ass jo och esou, dass d'Personal mat engem Master-ofschloss dësen och unerkannt kritt huet an deementsprechend an d'Karriär A1 kënn. Fir eis als LSAP war et wichteg, dass déi Chargé-de-coursen, no jorelaangem Fuerderen, hiren Diplom am Juli d'lescht Joer unerkannt kritt hunn. Déi betraffe Persounen wäerten also weider elo an dëser Karriär virufuere kënnen, déi awer dann opgewäert gëtt an der Karriär vum administrativen an techneschen Agenten ugepasst gëtt.

Ech ginn heierop an, well dee virleiende Projet de loi jo virgesäit, dass an de Museksschoule vun de Gemengen am Prinzip just nach Personal mam Statut vum Employé communal a vum Salarié an der Karriär A2 ka rekrutéiert ginn – dat souwuel fir de Chargé de direction wéi fir d'Enseignanten.

An de regionale Museksschoulen ass jo déi héchst Karriär, also den A1, just fir den Directeur an den Directeur adjoint virgesinn. A fir d'Chargés de direction souwéi fir d'Enseignanté vun de regionale Museksschoulen ass d'Karriär A2 festgeluecht.

An dann an de Conservatoire kënnen den Direkter an den Directeur adjoint Museksprofessoren, déi de Statut vum Fonctionnaire communal hunn, dann eeben och an der Karriär A1 ageballt ginn. Déi aner Enseignanten, och am Conservatoire, kréien d'Karriär A2 am Regime vum Employé communal. Just an deem Fall, wou et sech erausstellt, dass et onméiglech ass, en Enseignant an der Karriär A2 anzustellen, kann an Zukunft awer och op en Enseignant aus der Karriär B1 zréckgegraff ginn.

Dat ass e bëssen technesch, mee ech fannen et ëmmer erëm wichteg, et nach emol ze bestätegen.

An de Conservatoire muss dann awer weinstens, an dat ass och scho gesot ginn, en Drëttel vun hirem Personal am Statut vum Fonctionnaire sinn, wat elo schonns gréisstendeels de Fall ass. An do, wou et nach net de Fall ass, gëllt dann en Delai vu fënnf Joer vun deem Moment un, wou d'Gesetz a Kraaft trëtt.

D'Bestëmmungen iwwert de Rekrutement vum Personal sinn engersäits natierlech fir dat zukünftge neit Personal vun de verschidde Museksschoulen an hir Valorisatioun wichteg. Anerersäits ass et och e Wee, fir d'Qualitéit vun den Ausbildungen ze garantéieren. Ouni kompetent Enseignanten, déi an deem, wat si

maachen, passionéiert sinn, kënnen mer eise Kanner a Jonke keng qualitativ héichwäerteg Musekskursen ubidden, déi hinne solle Freed maachen, déi si solle fir d'Musek begeeschten an déi hir Talenter fërderen.

Wann Der erlaabt, géif ech nach gären op e Punkt agoen, dee mer och um Häerz läit. An dat ass e bësse parallel zum Museksunterricht an de Museksschoulen a Conservatoires: dat ass de Museksschulunterricht an der Schoul.

Ech géif et wichteg fannen, datt mer net vergiessen, dass an der Grondschoul d'Förderung vu Musek a Gesank nach weider héichgehale gëtt. Ech ka mech gutt erënneren: Déi Zäit, wou meng Generatioun an d'Schoul gaangen ass, ass nach vill méi gesonge ginn an der Schoul. Haut, mengen ech, ass dat net grad méi esou de Fall. Mee an der Grondschoul gehéiert d'musikalesch Bildung wuel zum Léierplang am Kader vun der Aféierung an d'Ästhetik, d'Kreatioun an d'Kulturen, d'Konscht an d'Musek mat spezifischem didaktesche Material. Mee wann ee sech e bëssen esou ronderëm ëmlauschert, ass dat awer vläicht net ëmmer an all Klassenall de Fall.

Natierlech huet och all Enseignant seng Talenter. Ech denken awer, dass et wichteg ass fir d'Entwécklung vum Kand, och hei déi musikalesch Bildung net ze vergiessen. Et ass och kloer, dass trotz dësem Projet de loi elo net all Kand wäert ageschriwwen ginn, fir Musek a Gesank oder Danz an enger Museksschoul ze léieren. Dofir ass et fir eis als LSAP och wichteg, dësen Aspekt nach weider ze berücksichtigen an och an de Schoulen d'Konschterzéiung weider ze fërderen, wuel wëssend, dass elo schonns verschidden Aktiounen vum Ministère, also vum SCRIPT, an d'Liewe geruff gi sinn, déi dës kulturell Förderung ënnerstëtzen. Ech schwätzen elo hei vun der Plattform „kulturama“ un oder och vu „mimamu“, déi sech speziell fir d'Förderung vun de musikalesche Kompetenzen an Erlefnisse an der Schoullandschaft asetzen, fir nëmmen elo déi ze nennen.

Dës Iddie gehéieren elo net direkt hei zu dësem Projet de loi, mee et war mer awer wichteg, och an dësem Kader op dës anzugeen, well dëse Volet zur musikalischer Bildung vun eise Kanner gehéiert a wourun dëse Projet jo och uknüppt.

Et gëtt och eng etlech Gemengen, an deenen eng gutt Kollaboratioun tëscht Conservatoires a Museksschoul besteet a wou och ganz vill op d'Bee gestallt gëtt; sief dat an der Grondschoul oder och an den SEAen. Et gëtt och Gemengen, déi hir Kanner mat eegene Camionnetten an d'Museksschoul oder och an d'Sportsveräiner féieren. Ech kennen do eng, déi dat mécht. An do si mer sécherlech all frou, wann dann dee Projet och vum Kannerverléinsbus Realitéit gëtt, wou dann och all d'Gemenge kënnen mat op de Wee goen an den Transport besser organiséieren.

Ech si frou, dass dëse Projet de loi schonns ab der nächster Rentrée, also ab dem Schouljoer 2022/2023, soll a Kraaft trieden. D'musikalesch Talenter vun alle Kanner mussen geförderet ginn an all d'Talenter müssen déi selwecht Chance kréien.

Ech soen op dëser Plaz dann awer och dem Claude Lamberty – als Sportler – Merci fir säi musikalesche schrëftlechen a mündleche Rapport. Ech ginn heimat dann natierlech och den Accord vun der LSAP-Fraktioun. An – wéi kann et anescht sinn? – ech halen dann nach mat engem Zitat op, an zwar vum Victor Hugo. Deen huet gesot: „La musique exprime ce qui ne peut être dit et sur quoi il est impossible de rester silencieux.“

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Asselborn-Bintz. An nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Djuna Bernard. Madamm Bernard, Dir hutt d'Wuert.

M. Charles Margue (déi gréng) | Sangt gutt!

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Nee, ech sange meng Ried elo net, Här Margue!

(Hilarité)

Här President, erlaabt mer direkt am Ufank, dem Här Rapporteur en häerzleche Merci ze soe fir säi ganz ausféierlechen an anschauliche Rapport.

Mir begrëssen dëse Projet, deen e Versprechen aus dem Koalitionsaccord ëmsetzt, nämlech, e besseren an e méi breeden Zougang zum Museksunterrecht unzëbiden. Den Zougang zur Kultur fir all Alter an all Hierkonft ass eng staark Prioritéit fir dës Regierung an dat ënnerstëtze mer ausdrécklech.

Derbäi komme mat dësem Gesetz eng Rei Verbesserungen bei der praktescher Organisatioun, déi och de Gemengen zeguttkommen. Den Enseignement musical gëtt vun de Gemengen organiséiert ënnert der Tutelle vum Educatiounsministère fir déi pedagogesch Aspekter an ënnert där vum Interieur fir déi administrativ a finanziell Aspekter.

Aktuell zielt den Enseignement musical zu Lëtzebuerg eng 18.000 Schülerinnen a Schüler ab dem Alter vu véier Joer. Encadréiert gi si vu ronn 750 Enseignanten. Um Niveau vun de Schoulen ziele mer 3 Conservatoires, 12 regional an 23 lokal Museksschoulen. Dës Dräideelung wäert och am Projet de loi vun haut bestoe bleiwen.

De Projet beinhalt och en Aspekt vun der Digitaliséierung. Esou kréien d'Gemenge fir d'Organisatioun vum Museksunterrecht an Zukunft en informatesche System un d'Hand, deen d'Organisatioun vereinfacht an och d'Datesécherheet garantéiert.

Déi lescht inhaltlech Neierung vum Projet de loi ass d'Schaffung vum Poste vum Commissaire du Gouvernement adjoint à l'enseignement musical. Dëst ass eng sënnavoll Neierung, well d'Ziel vun der Aufgabe fir de Kommissär an och d'Ziel vun de Schülerinnen a Schüler säit dem urspréngleche Gesetz vun 1998 natierlech staark geklommen ass. Mir begrëssen awer och, dass hei während de Kommissionsaarbechten nach Ufuerderung fir dee Poste preziséiert goufen, esou wéi och verschidden Avisen dat gefuerdert hunn.

Dëse Projet de loi kascht natierlech eppes. An de Montant vun der staatlecher Participatioun um Finanzement vun de Museksschoulen ass an Zukunft net méi fix plafonéiert. Si orientéiert sech elo un de Minutten, déi effektiv enseignéiert ginn. Esou sollen déi reell Käschte méi prezis iwwerholl ginn. Et entsteet doduerjer méi Transparenz a méi Previsibilitéit fir déi Concernéiert.

Kolleeginnen a Kolleegen, den Accès zur Kultur an den Éveil à la culture si wichteg Piliere vun eiser Kulturpolitik, wéi mir Gréng se och ëmmer erëm héichgehalen hunn. Fir dass d'Kultur als e Vecteur vun der Inklusioun an eiser Gesellschaft ka funktionéieren, ass et wichtig, dass jiddereen Zougang dozou huet. Besonnesch bei Kanner a Jonken heescht dat, dass si d'Wëssen an d'Sensibilitéit musse mat op de Wee kréien, fir hiren Interessi u Kultur ze entdecken a weiderzuentwéckelen.

Musek ass e wichtigen Deel am Liewe vu ganz ville Leit an all Alter a queesch duerch d'Gesellschaft. D'Grondnotiounen vun der Musek sinn en Deel vun der Allgemengbildung. Musek kann och derbäi hëllefen – an et gouf och scho vu menge Virriedner/inne gesot –, fir an anere Wëssensberäicher Fortschrëtt

ze maachen. Eng musikalesch Ausbildung ass also en Deel vun enger ganzheetlecher Erzéiung vum Kand. A mat den zousätzleche Beräicher – Danz an Theater – promovéiere mer doduerjer och eng ganzheetlech Notion vun der Kultur vum fréisten Alter un. Esou wéi et am Sport den Ënnerschied vum Breedessport an dem Spëtzesport gëtt, déi alle béid um Jugendberäich opbauen, esou ass och an der Musek eng gutt Basisformatioun eng wichteg Basis fir déi, déi spéider eng weiderféierend Ausbildung an der Musek wëllen absolvéieren oder se souguer zu hirem Beruff maache wëllen.

An deem Sënn kann de Projet vun haut och bei der weiderer Professionaliséierung vun eiser Kulturzeen eng Roll spillen, esou wéi se eeben och am Kulturentwécklungsplang a vum Kulturministère gefërdert gëtt.

A wa mer dës Basisausbildung weider denken an der Optik, fir d'Perspektive fir jonk Museker a Konscht-schaffender allgemeng auszubauen, da gehéiert et fir eis Gréng och dozou, fir d'berufflech an universitär Perspektiven an der Kultur weider auszubauen an awer virun allem och an der Orientatioun d'Kulturberuffer an hir villfältig Méiglechkeeten net ze vergiessen.

E weidere Punkt, deen ech wëll ervirhiewen, ass d'Tatsaach, dass d'Sensibiliséierung an d'Ausbildung an der Musek awer och zur Stärkung vun de Museksveräiner bäidroen. A sëllegen Uertschaften stellen d'Harmonien, d'Chorallen, d'Fanfare de Kär vum lokale Veräinsliewen duer. Hei begéine sech d'Awunner. Si musizéieren zesummen a bréngen esou och Mënsche vu ganz ënnerschiddlechen Hannergrënn an Hierkonfte beieene. Mir leeschten also duerch e gutt opgestallte gratis Museksunterrecht och e Bäitrag zum Beräich vum Benevolat a vun engem staarke Veräinsliewen an eisen Uertschaften. An deem Sënn si mer natierlech och gespaant op den État des lieux, deen an dësem Beräich ausgeschafft gëtt.

E ganz wichtigen Aspekt vum Gesetz betrëfft och d'Reform vum Statut vum Personal, dat an de Museksschoule schafft. Esou wäert de Rekrutement vun Enseignanten an de lokalen an an de regionale Museksschoulen an Zukunft um A2-Niveau stattfannen; dee vun de Conservatoires deelweis weider um A1. Mir begrëssen, dass de Minister hei mat de Gewerkschaften en Accord konnt fannen, deen eng Unerkennung vun de Kompetenzen an der Erfahrung vum bestoende Personal erlaabt. Dëst betrëfft aleng fir de Masterofschloss eng 300 Chargéen, dat heescht, hei schwätze mer net nëmme vun e puer Eenzelfäll. D'Vereenheetlechung an d'Revaloriséierung vum Statut vun de Musekschargéen suert fir méi Fairness a setzt e Schlusstréch ënner eng Benodeelung, déi säit mëttlerweil e puer Joerzëngte Bestand hat.

Fir d'Zukunft froe mer eis awer och, ob duerch den Ënnerschied tëscht de lokalen a regionale Musekschoule mam A2-Statut an dem Conservatoire mam A1 net de Risiko besteet, dass hei den Androck vun engem Zwouklassestypus entsteet, an dat notament mat Bléck op déi Coursen an Niveauen, déi op béide Plazen enseignéiert ginn. Hei wäert et an den nächste Jore gëllen, d'Aschreiwungen am A ze behalen an ze kucken, ob sech esou een Trend weist.

Beim d'Thema Rekrutement geet et awer och ëm d'Fro, ob d'Enseignanten ënner CDD oder CDI agestellt ginn. Hei ass et jo bekanntlecherweis esou, dass et am Beräich vum Enseignement musical eng speziell Derogatioun gëtt, déi et erlaabt, fir CDDen ze enchainéieren. Fir déi Betreffen ass dat natierlech, besonnesch an engem deiere Land wéi Lëtzebuerg, eng äusserst schwierig Situatioun. Mat Bléck op de Wunnengsmarché ass e CDD e grouss Risiko fir eng méi grouss Prekaritéit a quasi eng Onméiglechkeet,

fir hautzedaags nach kënnen e Prêt ze maachen. Eng schwierig Situatioun fir jonk Leit an eng Verantwortungs, där sech d'Gemenge musse bewusst sinn.

Wéi ech dëse Sujet, dee mer vu ville jonke Chargéen zougedroe gouf, an de Kommissioun wéi och an eiser gemeinsamer Question parlementaire mam Här Benoy opbruecht hunn, gouf oft op d'Autonomie communale verwisen. An effektiv: Wann d'Gemengen zoustänneg si fir d'Organisatioun vum Museksunterrecht, musse si och am Kontext vum bestoende legale Kader kënnen iwwert d'Konditiounen vum Rekrutement entscheeden. An der Kommissioun huet sech de Minister mat Bléck op d'Gemenge gewënscht, dass d'Enseignante méiglechst ënner CDI sollen agestellt ginn. Iwwerall do, wou dat natierlech méiglech ass. Dat ass en Appell, dee meng Fraktioun nëmme kann ënnerstëtzen an deen ech dofir och nach eng Kéier hei op dëser Plaz wollt ervirbréngen.

Wéi verschidden aner Kolleegen hunn och mir eis Froe par rapport zum Prinzip gestallt, dass de Staat just d'Käschte fir déi Schülerinnen a Schüler iwwerhëlt, déi hiert Joer komplett ofschléissen. Domat musse d'Gemengen d'Käschte fir den Unterrecht vun de Schülerinnen a Schüler iwwerhuelen, déi am Laf vum Joer ophalen. Hei gëllt de Stéchdatum vum 15. November. Bis dohi kënnen Ersatzkandidat/inne vun de Gemenge genannt ginn.

Wéi mir an der Kommissioun erkläert kruten, gëllt et, an dësem Kontext ze bedenken, dass d'Schülerinnen an d'Schüler, fir hiert Joer ze packen, net ze vill Coursen dierfe verpassen. Et gëtt also pedagogesch Grënn, fir de Stéchdatum fir Remplacement net ze wäit an d'Joer eranzeleeën. Mir verstinn dat Argument, mee mir wieren awer frou, wann déi zoustänneg Stellen a Verwaltung beim Staat a bei de Gemengen an den nächste Joren an A géifen drop halen, ob hei praktesch a finanziell Schwierigkeete fir d'Gemenge kéinten entstoen.

Am Laf vun de Kommissionsaarbechten huet eis Fraktiounscheffin Josée Lorsché de Rapprochement vum Museksunterrecht am Fundamental respektiv de Betreibungsstrukturen, also dem SEAs-Beräich, thematiséiert. Hei waren 2018 eng ganz Rei Pilotprojeten ugelaft, wou d'Titulairé vun de Klassen an d'Museksproffen zesummen de Museksunterrecht assuréiert hunn. Mëttlerweil sinn dës Projeten op eng méi permanent Basis gestallt ginn. A si goufe säit der leschter Rentrée och op d'Centres de compétences an d'Classes d'accueil ausgeweit.

Als Gréng begrëisse mir dës Projeten, well si déi formal an déi nonformal Bildungsrichtungen méi no zesummebréngen a well si och eng grouss inklusiv Roll kënnen spillen. De leschte Joresrapport vum MENJE lëschet hei eng 15 Gemengen op, déi matmaachen, dozou zwee Kompetenzzentren an dräi Accueilklassen.

Hei wollt ech de Minister froen, ob scho Gespréicher lafen, fir dës Projete weider ze verbreedere respektiv fir Reklamm ze maachen an de Gemengen, fir dës Projeten ze promovéieren a weider auszubauen, an natierlech och, ob d'Informatioun besteet, ob e Finanzement fir esou Pilotprojete vusäit vum Ministère ugebuede gëtt.

E Punkt, dee besonnesch mat Bléck op den nonformale Beräich an d'Betreibungsstrukturen och nach eng wichteg Roll spillt, ass den Transport. Et ass nämlech esou, dass net all Gemeng eng physisch Proximitéit tëscht de Raimlechkeete vum Enseignement musical an de Schoulen a Betreibungsstrukturen huet respektiv dass hei net all Gemeng en effikassen Transport bis elo erméigleche konnt. Wéi schued ass et fir d'Kanner, déi weeder vun den Elteren nach vun enger Gemeng kënnen an eng Museksschoul bruecht ginn, obwuel de

Wëlle besteet an obwuel natierlech dee grouse finanziellen Aspekt an déi besoten Entlaaschtung vun dësem Projet de loi bestinn? Wéi schued ass et, dass d'Kanner esou doduerjer keng Chance kéinten hunn, fir vun dëser wichtiger a flotter Offer ze profitéieren?

An ech weess, dass an der Vergaangenheet verschidde Léisungen ugestriift goufen. Mee wéi een awer esou héiert, besteet de Problem weiderhin duerch d'Land. An hei wollt ech den Här Minister froen, wéi eng Messuren et aktuell oder an Zukunft gëtt, fir dësen Transportproblem – Stéchwuert „Kannerveräinsbus“ – ze evitéieren oder ze léisen.

Fir dass de Projet de loi vun haut richteg ka gräifen, ass et nämlech wichteg, dass d'Kanner an d'Jugendlech iwwerall am Land och effektiv d'Méiglechkeet kréien, fir un deene Coursen deelzehuelen, fir déi si sech interesséieren. De beschte Finanzement an de beschten Enseignant bréngen näischt, wann d'Kand net kann un de Coursen deelzehuelen!

Här President, mir komme mat dësem Gesetz e gutt Stéck weider, fir eng ganzheetlech kulturell Bildung vun eise Kanner a Jonken a fir den Accès zur Kultur méi breet unzibidden. E puer oppe Froe bleiwen eis a mir hoffen, vum Här Minister seng Visioun, fir dës Froen ze léisen, ze héieren.

Ech ginn heimadder elo emol den Accord vun der grénger Fraktioun an ech soen Iech alleguerte Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Mammad Bernard. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Fred Keup.

M. Fred Keup (ADR) | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleegen, jo, d'Musek am Lëtzebuurger Land huet ëmmer eng ganz grouss Roll gespillt. A Lëtzebuerg war och ëmmer bekannt als e Land mat ganz ville Leit, déi Musek gemaach hunn, an och, proportional gesinn, ganz ville Gesellschaften, déi Musek gemaach hunn.

Dat huet zu all Fest ëmmer derzou gehéiert, och haut nach. Allerdéngs stellt een awer fest, dass dat am allgemenge Beräich trotzdeem amgaangen ass, ofzehuelen. Vill Museken am Land hu Problemer, Leit ze fannen, respektiv mussen deelweis ophalen oder fusionéieren. D'Situatioun ass also elo net ëmmer esou roseg, wéi se vläicht duergestallt gëtt.

An d'Fro, ob do och méi Schüler an de Museksschoule kënnen hëllefen, dass natierlech eng aner, wéi elo hei am Gesetz behandelt gëtt. Mee dat ass eng Fro, déi ee sech awer ka stellen, well haut och d'Motivatioun net méi esou do ass fir vill Kanner, déi Musek geléiert hunn, fir dat duerno och am Duerf – soen ech elo emol – weiderzemaachen.

De Museksunterrecht ass ganz kloer eppes ganz Wichteges fir eis an och fir d'Gesellschaft, fir eis Kanner. Nieft Kultur, Zesummesinn an einfach der Schéinheet vun der Musek – dat ass hei e puermol ugeschwat ginn – ass de Museksunterrecht awer och vun engem immense Wäert fir d'Kanner, fir d'Schoulkanner, well se nieft der Musek selwer eng ganz Partie aner Saachen do léieren.

Musek léieren, dat ass Gehiergymnastik. Et léiert een Disziplin, et léiert ee Fläiss. Natierlech och emotional a sozial Fäegkeeten. An ech mengen, jiddwereen, deen emol Kanner huet, déi am Museksunterrecht sinn, do mierkt een: Déi wëllen och net ëmmer goen, well dat ass ustrengend. Déi wëllen och net ëmmer d'Hausaufgabe maachen, well dat ass ustrengend.

Et ass also eppes, en Hobby, deen net geschenkt ass, deen engem duerno ganz vill bréngt, mee wou een

awer och als Elteren – an, ech mengen, do ass dann och d'Gesellschaft eebe gefuerdert – muss derhannert bleiwen, dass d'Kanner dat maachen. Ech géif mer wënschen, dass ganz vill Kanner dat géife maachen an – firwat net? – alleguer d'Kanner géifen an esou e Museksunterrecht goen.

Dass d'Schüler elo am ganze Land méi e bëllegen oder gratis Zougang kréien zum Museksunterrecht, ass natierlech an deem Sënn emol ze begrëssen. Allerdéngs – ech wëll awer e bëssen nuancéieren – war de Präis a ville Gemengen och elo schonns ganz niddreg. Wann ee seet: 60 Euro, 100 Euro d'Joer – dat ass wierklech, mengen ech, awer och keng Hürd gewiescht. D'autant plus, dass et jo awer och do nach d'Méiglechkeet gëtt, fir iergendwéi déi Suen nach vläicht erëmestatt ze kréien. Mir leie bei deene Montanten och dättelech méi niddreg wéi bei ville Sportsveräiner, wou haut och beim Fussball, beim Basket dann emol iwwer 200 Euro musse fir d'Memberskaart fir ee Joer bezuelt ginn.

Bon, mir begrëssen also, dass dat fir déi meescht Kanner dann an der Theorie méi abordable gëtt, allerdéngs froe mer eis, ob doduerch wierklech méi Kanner wäerten deelzehuelen. D'Zuele wäerten eis dat weisen. Mee dass een elo hei schwätzt, bei dësem Gesetz, vun engem grouse Schratt an eng Zukunft, an där dann all d'Kanner do an dee Museksunterrecht ginn an esou weider an esou fort, dat, mengen ech, kann een awer e bësse méi skeptesch gesinn. Ech ka mer net virstellen, dass elo – mee dat ass Spekulation – vill méi Kanner wäerten deemnächst an de Museksunterrecht goen, well de Präis sech ännert respektiv well et gratis gëtt.

Deen anere Problem, deen ugeschwat ginn ass, dat ass natierlech och déi Fro, wou ech och net richteg also verstinn, firwat et esou ass: De Subsid vum Staat fir d'Gemeng gëtt nei gereegelt an déi Bestimmung leet fest, dass de Staat d'Gemenge just am Hëllef op déi Schüler ënnerstëtzt, déi hiert Joer fäerdeg maachen. Hei ginn iergendwéi also d'Gemenge bestrooft, wa Schüler op eemol d'Fleem hunn, eppes, wat awer och riskéiert, doduerch, dass den Unterrecht gratis gëtt, méi oft virzekommen. Do kann ee sech da froen: Firwat ass dat wierklech elo gutt?

Dann dee véierte Punkt, an dat ass dann och eppes, wat elo vläicht haut e bëssen ze kuerz komm ass: Dat sinn och déi Kritike vun der Staatsbeamtummer. Do geet et ëm d'Qualitéit vum Personal. Ech mengen, fir kënnen de Kanner Musek bäizebréngen, geet et an Zukunft duer, wann een en Diplôme du 1er Prix luxembourgeois huet. De Projet de loi gesäit souguer vir, dass een ënner Ëmstänn onni dësen Diplom, an zwar just mat engem speziellen Zertifikat, dee vun der Commission de classement ënnerschriwwen gëtt, Musek ënnerriichte kann. Dat ass eiser Meenung no awer och ze wéineg. Fir ze verhënnern, dass d'Qualitéit vum Museksunterrecht an Zukunft ofhëlt, muss séchergestallt sinn, dass d'Kandidaten den Diplôme supérieur hunn.

D'Staatsbeamtummer huet an deem Kontext souguer geschwat vun enger lächerlecher Situatioun, vu „ridicule“. A Qualitéit ass wichteg, well och déi Kanner, déi an deem Museksunterrecht sinn ... Wéi ech virdru gesot hunn: Do gëtt jo Fläiss an Disziplin geléiert. Dat soll jo awer, wann ech richteg verstanen hunn, och bäibehale ginn. Dat soll jo duerno net e Cours ginn, an deen een einfach geet, wéi een zum Beispill elo a Fräizäit-Nomëttesaktivitéite geet. Dat soll jo awer eppes sinn, wou een och eppes léiert an eppes leescht!

Gutt. Et kann een dann nëmmen d'Leit motivéieren, ee groussen Deel vun hirer Fräizäit mat Musek ze verbréngen, mat Üben a Prouwen, an, ganz wichteg ass eeben, dass se begleet gi vu guddem Personal.

Zum Schluss: Bon, hei an deem Projet sinn eng ganz Partie ganz interessant Saachen, bei deene mer och soen: „Déi si gutt“, mee do weess een net, ob dat wierklech déi gewënschten Auswierkung wäert hunn. Op där anerer Säit hu mer awer och hei Saachen, déi mer beanstanden, vun deene mer net ganz iwwerzeegt sinn. Dofir hu mer decidéiert, dass mer eis bei dësem Projet wäerten enthalten.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Keup. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Mammad Myriam Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Merci Här President. Här President, dem Rapporteur als Alleréisch emol villmools merci fir säin exzellente mëndleche wéi och schrëftleche Rapport.

Virewech geholl, déi Lénk wäerten dëse Projet de loi matstëmmen. Dëse fäerdeg Text ass schlussendlech jo och am Accord mat de Recommandatiounen vun den Avisen, déi jo all am Allgemenge positiv sinn, geholl ginn. Et gouf keen negativen Avis, ausser déi Opposition-formelléi wéinst Formalitéite vum Staatsrot, déi awer och am zweeten Avis behuewe goufen. Och d'Gemenge si mat an dëse Projet de loi agebonne ginn, wat jo och net méi wéi normal ass, well si sinn déi, déi dat Ganz ëmsetzen an et och um Lafé mussen halen. Si kréien heimat och e Méi u Personalkäschte rembourséiert wéi virdrun.

D'Revaloriséierung vun de Karriäre vun de Chargéen, déi de Gros vun den Enseignanten am Enseignement musical ausmaachen, ass an dësem Projet de loi virgedriwwen ginn. Dës Revaloriséierung – spréich: Anerkennung – vun den Diplomer vun de Chargéen, déi hinnen Zougang zu enger A1- oder A2-Karriär kënnen ginn, géllt awer just fir de Beräich vum Enseignement musical, wat jo bei deem heite Gesetz normal ass.

Dofir wëll ech awer eng ganz kleng Klammer opmaachen: Am Fondamental an am Secondaire gehéieren d'Chargéen nach ëmmer zu der zweeter Klass Muppi vum Enseignantspersonal. Nach ëmmer hu si bei gläicher Aarbecht a gläichem Diplom net déi selwecht Aarbechtskonditiounen an net déi selwecht Paien. Am Secondaire hale Chargéen deels een Drëttel méi Coursé wéi fonctionariséiert Enseignanten. Si schaffe ganz einfach méi Stonne fir manner Pai. Hir Altersdechargen existéieren um Pabeier, mee net an der Praxis, well se einfach méi Stonne musse maachen. Nach ëmmer gëtt et kee Gesetz, fir déi geplangte Fonctionarisierung vun de Chargéen och endlich kënnen ëmzesetzen. Eng gutt Partie Chargéé kéint och scho fonctionariséiert ginn, well si schonn op d'mannst 15 Joer fir de Staat geschafft hunn. Et handelt sech hei ëm 365 Leit am Secondaire an 29 aus der Berufsausbildung. D'Antwort op eng Question parlementaire: Eréisch 13 vun deene Chargéé sinn ewell fonctionariséiert ginn. Et gëtt also nach e bëssen ze dinn.

An et ass net esou, wéi wann dat heite Gesetz, dat mir natierlech ënnerstëtzen, wéi jo schonn am Ufank ugekënnegt, net och scho méi laang hätt kënnen realiséiert ginn. Banbriechend ass et also och net. Et ass just normal, dass den Enseignant musical, dee während der sanitärer Kris suspendéiert ginn ass, elo déi Ënnerstëtzung kritt, déi néideg war fir seng Weiderentwécklung, gradewéi d'Enseignanten an deem Beräich elo d'Méiglechkeet kréien, hirer Formatioun no gerecht bezuelt ze ginn. Dofir kënnen mir dat Gesetz do mat rouegem Gewësse matstëmmen.

Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Mammad Cecchetti. A leschten ageschriwwene Riedner

ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, spéitstens no – mee u sech hätt et och scho virdru misse sinn – deem dach desastreüse Rapport vun der Cour des comptes stoung fest, datt kee Wee ëm eng Reform vum Museksgesetz géif féieren. Dat huet och kee bestridden, weeder opsäite vun der Majoritéit nach vun der Oppositoun. Mir hatten zwar e Gesetz, mee d'Reglementer, déi eigentlech d'Ausféierung vum Gesetz reegele sollten, hunn entweder gefeelt oder dem Gesetzestext direkt emol widersprochen. Mir hate Ministèren, déi Aufgaben iwwerholl hatten, déi hinne guer net zoustoungen, a Kommissiounen, déi sech säit Joren net méi getrafft hatten oder geschafft hunn, wat awer um Terrain manifestement och kee wirklech gestéiert hätt, wa mer mol éierlech sinn.

A jo, an da gouf et nach deem ominéisen Excelstablo vu 25.000 Zeilen, op deem déi ganz Finanzéierung gefoussst huet, et muss ee soen, op ganz wackelege Féiss, well et ass eng eenzeg Persoun, déi deem Tablo manuell beschafft huet. Wa se am Krankeschäi war oder am Congé, ass et net weidergaangen. An een aneren anzeschaffen an deem Tablo, wär warscheinlech quasi onméiglech gewiescht, well absolutt näischt automatiséiert war.

Eppes war also kloer: Et ka mat enger Reform nëmme besser ginn. A mir brauchen endlech eng propper Gesetzeslag, fir d'Zoustännegkeete vun de Ministèren, d'Berechnung vun der staatlecher Finanzéierung an den Asaz vun digitalen Outilen ze klären. D'Férdere vu Kompetenzen an de Beräicher vun der Musek, dem Danz an dem Theater an de Gemengen ass eng Aufgabe, déi un der Schnëttstell tëscht Kultur, Bildung an duerch d'Responsabilitéit vun de Gemengen och dem Interieursminister ënnerläit. Well et awer schwéier ass, d'Responsabilitéit nozevollzéien, wa vill Acteuren involvéiert sinn, begréisste mer et, datt mat dësem Text entscheet gouf, d'Attributiounen tëscht dem Bildungs- a Banneministère opzedeelen an hei kloer festzeleeën, wie sech ëm wéi eng Voleten ze këmmere huet.

Dat wäert hoffentlech zu engem System féieren, dee méi iwwersiichtlech ass a wou jidderee weess, wat en ze maachen, awer och ze loosse huet.

Selbstverständlech freeën ech mech och, datt mat dësem Text d'Digitaliséierung hire Wee an d'Berechnung vun der Finanzéierung fir d'Museksschoule fanne soll. Bon, elo kann ee soen, en Excel, dat wier schonn Digitaliséierung, mee si mer éierlech: Et kann nëmme besser ginn!

Als Deputéierte vun enger Partei, fir déi d'Digitaliséierung jo awer e Kärtheema ass, kënnst Du Iech virstellen, dass ech net schlecht gestaunt hat, wéi ech de Rapport vun der Cour des comptes deemools gesinn hat, an deem drastoung, datt dat manuell, op der Hand gemaach gëtt. Jo, quasi hätt een et och nach kennen um Pabeier maachen, esou komplex war et. D'Feelerüfülleger bei de Berechnungen war natierlech immens grouss, a guer net ze schwätze vum Zäitopwand!

An Zukunft kéint een déi digital Outilen awer vläicht och nach ausbauen, dat hei ass en éischte Schrëtt, mee de Schoulen och de System ubidden, deen et hinnen erlaabt, d'Zensuren, d'Diplomer vun de Schülerinnen a Schüler direkt an digitaler Form auszustellen, jo, firwat net och an digitaler Form ze halen, soudatt d'Schülerinnen an d'Schüler et och nach Jore méi spéit kennen iwwer hire Portail op myguichet.lu zum Beispill recuperéieren.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, loosst mech dann awer op déi ganz grouss a wichteg Ännerung vun dësem Gesetz ze schwätze kommen:

d'Gratuitéit vun de Coursé fir d'Kanner. Dëst ass e wichtege Schrëtt a Richtung Chancéglichheet an dofir kritt dës Mesure och eis voll Ënnerstëtzung. Onofhängeg vun der finanzieller Situatioun vun den Eltere sollt all Kand d'Méiglechkeet kréien, en Instrument ze léieren oder Danzcoursen ze huelen, wann et dat wënscht.

D'Ofschafe vum Minerval ass hei en éischten, mee e wichtege Schrëtt, dee mir wéi gesot och voll a ganz Ënnerstëtzen. Trotzdeem bleiwen um Niveau vun der Chancéglichheet am Enseignement musical awer dach nach eng Rei Punkten op. Et geet schliisslech net duer, sech just an enger Museksschoul anzeschreiwen. Well just duerch d'Aschreiwung léiert een nach keen Instrument. Et muss een och dat Instrument hunn, fir kënnen drop ze spillen. Verschidde Museksschoulen an och Veräiner – an déi soll een och luewenswäert ernimmen – verlounen Instrumenter u Familljen, déi entweder net genuch Suen hunn, fir se ze kafen, oder déi sech dat virum Kaf vun esou engem deieren Instrument awer vläicht eng Zäitchen iwwerleeën sollten, ob deen neien Hobby da wirklech dat ass, wat een och eng Zäitche wäert maachen.

Also ech war als Kand net onbedéngt deen, deen dofir bekannt war, fir beim éischten Hobby, deen en ausgewielt huet, laang ze bleiwen. An ech mengen, datt et eng ganz Rëtsch Kanner an och eng ganz Rëtsch Deputéierter heibanne gëtt, bei deenen et d'nämmlecht war, déi mat engem Hobby ugefaangen hunn, en anere probéiert hunn a bei engem Drëtze vläicht hänke bliwwen sinn.

Hei gëtt et awer leider dann och grouss Ënnerscheeder. A jo, den Här Kersch laacht, well bei mir war et net d'Musek, ginn ech ...

M. Dan Kersch (LSAP) | Dir hätt besser gehat, an d'Turnen ze wiesselen.

(Hilarité)

M. Sven Clement (Piraten) | Turnen hunn ech ni probéiert, Här Kersch, dat iwwerloossen ech Iech. Nee, ech mengen, dat war en Educationminister vun der CSV, dee sech eng Kéier beim Turnen dach béis wéigedoen hat, wéi e gemengt hat, bei der Foire de l'étudiant d'Kopplabunz ze schloen, an duerno, mengen ech, ...

(Interruptions)

... e puer Woche mat enger Schëller geplot war. Ech si scho bei deem bliwwen, wat ech konnt. Ech hu mam Fussball ugefaangen, duerno Basket gespillt a beim Volleyball sinn ech dann hänke bliwwen. A bei der Musek leader net, obwuel et mer ganz vill Spaass gemaach huet, mee vun Produzéiere vu waarmen Loft beim Léiere vun engem Blossinstrument sinn ech dann an d'Politik komm. Elo kéint ee bal soen: Dat ass net wäit auserneen.

Hei gëtt et, an ech kommen zrëck bei d'Theema, well ech losse mech net stéieren, Här President, awer grouss Ënnerscheeder tëscht de Gemengen an der Offer, déi an de jeeweilege Gemengen ass, an och bei den Instrumenter. Eng Trompett kritt ee meeschtens relativ gönschteg, voire gratis ze léinen, während et bei engem Cello, enger Harf oder engem Piano awer dach scho ganz anescht ausgesäit. Eng wirklech Chancéglichheet hu mer also net. Mir müssen also hei dru schaffen, datt d'finanziell Situatioun vun den Elteren net den Accès zum Instrument dierf beaflossen, well soss müssen d'Kanner dat léieren, wat eebe grad an der Museksschoul disponibel ass oder wat d'Duerfmusek grad brauch. Esou war et mir gaangen: Dofir war ech bei der Trombonn gelant, wat net meng éischt grouss Léift war.

Et wär also e wichtege Schrëtt, fir zum Beispill en nationale Pool un Instrumenter ze schafen, wou d'Elteren an eeben och d'Kanner, déi dat da léiere wëllen, sech kéinten aschreiwen, fir esou eng richtig Chancéglichheet ze schafen. Jiddereen, ob en an enger Gemeng mat enger lokaler regionaler Museksschoul oder eventuell souguer engem Conservatoire lieft, huet jo och Zougrëff op verschidde Coursen. E muss eeben dann och den Zougrëff op déi verschidden Instrumenter kréien.

Mee niift deem kommen dann och d'Proffen a virun allem déi ënnerschiddlech diploméiert Proffen zum Asaz. An dat Theema gouf haut schonn ugeschwat, well während am Conservatoire eng Mindestunzuel u Stonne muss vu Persounen mat Bac+5 gehale ginn, ass dat fir d'Museksschoul jo net de Fall. Elo verstinn ech, datt nëmme Museksproffe mat engem Bac+5 ze rekrutéiere warscheinlech dozou féiere géif, datt kee Musekskurs méi gehale géif ginn oder vill manner wéi dat, wat mer haut kennen an deenen ënnerschiddlechen, virun allem lokale Museksschoulen. Mee datt mer awer déi Ausnamen, déi am Gesetz virgesi sinn, ëmmer méi zur Reegel maachen, dat deet mer dann awer e bëssen déck.

Mir gesinn, datt et u sech iwwerall, ob an de Museksschoulen, am Fondamental oder am Secondaire, ëmmer méi Usus gëtt, datt d'Chargéen u sech déi Lächer stoppen, wou u sech diploméiert Enseignante gefuerdert wäeren. Se sinn eeben déi méi käschtegëschteg a méi flexibel Alternativ, mee mir brauchen Optiounen. Mir musse fest ugestallt Personal schafen, an zwar och dären mat deenen néidegen Diplomer. Mir müssen incitéieren, datt déi Diplomer dann och gemaach ginn, well: ET ass e fairen Émgang, wann déi Leit, déi déi nammlecht Aarbecht maachen, och d'nammlecht bezuelt ginn.

Wat nammlech net geschéien dierf, ass, datt Leit, déi déi selwecht a genee déi selwecht Aarbecht maachen, awer ënnerschiddlech bezuelt ginn, well se en aneren Titel hunn. An ech mengen, do si mer eis eens, an ech mengen, datt do och de Ministère u sech ganz op eiser Linn läit, fir ze soen: Mir wëllen diploméiert Personal. An ech hoffen, datt mer genuch diploméiert Personal fannen an dann och kënnen rekrutéieren.

An dann dee leschte Punkt – an da kommen ech zum Schluss, Här President – ass déi lescht Inconnu, déi, mengen ech, d'Gemengebudgeten nach wäert belaauchten oder zumindest wou sech ëmmer eng Fro gestallt gouf. Dat war och scho vun der Cour des comptes opgeworf ginn, an hei dann awer och erëm. Dat ass nammlech de Fait, datt de Staat jo just d'Aiden ausschëtt fir d'Kanner, déi hiert Joer fäerdeg maachen, während d'Käschte vun de Salairen awer weiderlafen, an zwar, ob dann dee Schüler oder déi Schülerin de Cours mécht oder net. Do müssen d'Gemengen, grad bei de lokale Museksschoulen, jo dofir suergen, datt déi Salaires do sinn. An do mengen ech, musse mer vläicht nach eng Kéier kucken, wat do den Impakt ass. An dofir wäerte mer och d'Motioun vun der CSV matënnerstëtzen, wou et eeben drëm geet, eng Evaluatioun ze maachen. Ech mengen, zwee Joer sinn do eng richtig Period, fir sech bewosst ze ginn, wat den Impakt vun där Mesure ass. Belaascht dat wirklech d'Gemengebudgeten oder ass dat méi e Stueram am Waasserglas? Ouni Zuele kann een dat net feststellen. An dofir mengen ech, ass eng Evaluatioun ganz sënnvoll.

Ech soen Iech Merci.

M. Marc Goergen (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert. Den Här Minister fir Educatioun, Jugend a Kanner, zoustänneg fir de Museksunterricht, den Här Claude Meisch.

Prise de position du Gouvernement

M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Merci, Här President, Dir Dammen an Dir Hären. Merci och dem Claude Lamberty fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport. Merci och fir déi breet Harmonie bei dësem Sujet, wou mer allegueren d'Bedeutung, d'Wichtigkeet vun der Musek ënnerstrach hunn.

Dëst Gesetz ass sécherlech e Paradigmewiessel nach emol. Wa mer hei de groussen Deel vun de Coursen, virun allem fir Kanner a Jonker, gratis ubidden, déi éischt siwe Joer vum Museksunterricht gratis ugebueden gi fir jiddereen, deen a jonke Jore wëllt Musek léieren oder wëllt Danz léieren oder wëllt Theater léieren, alles dat, denken ech, fanne mer a kengem anere Land ewéi hei zu Lëtzebuerg. Ech kann Iech soen, datt ech an deene fräie Momenter, déi ech déi lescht puer Wochen hat, vill gegoogelt hunn doruechter, fir en anert Land ze fannen. Et gëtt keent. Et ass mer op jidde Fall keent esou opgefall.

An ech mengen, datt een duerfir zu Recht hei ka soen: Mir maachen hei e ganz grouss Schratt, deen net nëmmen e symbolesche Schratt ass, e symbolesche Schratt och dowéinst, well mer nach eng Kéier ganz kloer de Stellwäert vun der Musek ënnersträchen, de Stellwäert vun der Musek an eiser Gesellschaft, awer och d'Bedeutung vu wichtige Traditionen vun eisem kulturelle Patrimoine, dee mer un eng nei Generatioun, déi eropwiisst, wëlle weiderginn, de Stellwäert vun der Musek awer och am Sënn, datt d'Musek Leit zesummebréngt. Et feiert een zesummen. Et ass ee bei Musek och emol traureg zesummen. Et verléift ee sech bei Musek. De Claude Lamberty huet vun der Filmmusek geschwat, déi eigentlech Musek an de Film bréngt souwéi Musek an d'Liewe bréngt. Ouni Musek wär de Film dach, wéi wann e schwaarz-wäiss wär. An d'Liewen ouni Musek wär och e Liewen, wéi wann et schwaarz wäiss wär. Duerfir mengen ech, maache mer hei ganz, ganz viles, fir datt d'Liewe vun de Kanner an deene Jonken a vu jidderengem eigentlech e Stéck wäit méi faarweg ka ginn, well et mat Musek ass.

Mer wëssen – bal jiddereen, deen elo hei an där leschter Stonn intervenéiert huet, huet dorop higewisen –, datt Musek och Perséinlechkeete bilt, Perséinlechkeete stäerkt an datt se d'kognitiv Entwécklung vu Kanner a vu Jonken ënnerstëtzt, datt e gudd Museksunterricht déi sozial Kompetenze vu Kanner a vu Jonken, ënnerstëtzt, well Musek mécht een zesummen. An et muss ee léieren, sech och do op deen aneren anzeleessen, sech op deen aneren och kënne ze verloossen. Musek ënnerstëtzt déi emotional Kompetenze vun de Kanner an deene Jonken, well viles, wat ee vläicht mat Wierder, an dat ass och hei vum Simone Asselborn gesot ginn an engem flotten Zitat vum Victor Hugo, mengen ech ... Musek ënnerstëtzt eeben och déi emotional Kompetenze vun de Kanner, well viles, wat ee mat Wierder net kann ausdrécken, kann een dach mat Musek ganz gutt vermëttelen. Musek ënnerstëtzt d'Kreativitéit vun de Kanner an deene Jonken.

A wann ech dat doten emol nëmmen alles kucken – déi kognitiv Kompetenzen, déi sozial Kompetenzen, déi emotional Kompetenzen, d'Kreativitéit –, dann ass et eigentlech alles dat, wat mer eis géife wënschen, datt Kanner a Jonker op hirem Wee eran an d'21. Joerhonert géife mat op de Wee kréien. An duerfir ass et wichtig an duerfir ass et eigentlech a mengen Aen nëmmen normal, datt dee Museksunterricht do och gratis ass, fräi zougänglech fir all Kand a fir all Jonken hei am Land, well et einfach och e Stéck ass vun den Zukunftschancë fir jiddereen an domadder och haut e feste Pilier an eiser Bildungslandschaft hei zu Lëtzebuerg ass.

Deen zweeten, ganz wichtige Punkt vun dësem Gesetz, dat ass, datt mer d'Träger vum Museksunterricht, nämlech d'Gemengen, ganz aneschtens ënnerstëtzen, well mir kréie kee gudd Museksunterricht assuréiert an allen Ecker vun eisem Land, wann net d'Gemenge sech mat engagéieren. A wa mer déi Entwécklung haten – op déi d'Octavie Modert zu Recht higewisen huet – zanter dem Gesetz vun 1998, déi positiv war, déi sécherlech eng quantitativ a qualitativ Verbesserung war zu där Welt vu virun, dann ass dat de Meritt vun deem gesetzleche Kader, mee et ass sécherlech och de Meritt vun dem Engagement vu ganz ville Gemengen, déi sech am Museksunterricht engagéiert hunn, déi – an dozou komme mer jo nach – net gekuckt hunn, wat elo de Staat a wat eigentlech d'Gemengen do müssen aus hirem Budget bäileeden, mee et gemaach hu fir hir Bierger, fir déi Jonk an och déi Erwuessen aus hirer Gemeng.

Duerfir war et mir och hei wichtig, datt mer kucken, d'Gemengen esou opzestellen, datt se déi Entwécklung, déi de Museksunterricht duerch dësen neie gesetzleche Kader wäert kréien, och iwwert déi nächst zéng an zwanzeg Joer kënne matbegleeden, jo, net nëmme begleeden, mee e carrement droen, well ouni si wäert et net goen.

Déi staatlech Participatioun, déi mer opgrond vun dësem neie Gesetz dann och wäerten an Zukunft un d'Gemenge verséieren, ass dann och daitlech eropgaangen. Iwwer 50 % wäerte vum Staat aus méi bäigeluucht ginn un d'Gemengen. Wa mer elo emol einfach e Modelljoer huelen, wéi 2021, dann huet de Staat do 18 Milliounen bäigeluucht. A wa mer dat ausrechnen op Basis vun deenen neien Dispositiounen, géife mer 28 Milliounen bäileeden. An ech denken, datt dat nach eng Kéier ënnersträicht, a wat fir engem Mooss mer hei de Gemengen entgéintkommen, natierlech och, fir déi Gratuitéit, déi en Ausfall u Recettë fir d'Gemengen duerstellt, kënnen ze kompenséieren, natierlech och, fir d'Adaptatioun vun de Karriäre kënnen ze kompenséieren, mee virun allem awer och nach eng Kéier, fir de Gemengen ze soen, datt se do net aleng gelooss ginn an datt mer als Staat net nëmmen e Kader setzen, mee eis Responsabilitéit ganz kloer matiwuerhuelen.

Dat Zweet ass net nëmmen de Montant vun där finanzieller Ënnerstëtzung, mee dat, wat, mengen ech, fir d'Gemengen op d'mannst gradesou wichtig ass: Dat ass d'Previsibilitéit, datt ee gesäit, wat een eebe kritt. Mir haten e System, an dat ass jo scho virun e puer Joer mam Rapport spécial vun der Cour des comptes ganz besonnesch ënnerstrach ginn, an deem et zu absurde Situatiounen konnt kommen, datt, wann niewendrun eng Gemeng eng nei Museksschoul opgemaach huet, datt bedéit huet, datt déi aner Gemengen, obscho se net méi Schüler haten, net manner Schüler hate wéi virun, eigentlech manner vum Staat bäigeluucht kritt hunn, well de Gesamtmontant plafonéiert war.

An dat, denken ech, ass eng Absurditéit, wou et héich Zäit war, datt mer se mat dësem Gesetz ofgeschaaft hunn. An duerfir sinn ech frou, datt mer wierklech hei op deen dote Wee kënne goen. Mir hunn dat enk mam Syvicol och diskutéiert an ech denken, datt mer do de Gemengen op ganz, ganz ville Punkte konnten entgéintkommen, bis op déi puer, déi och vläicht de Mëtten hei nach emol ugeschnidde goufen.

D'Gemeng weess haut, wa se eng Schouloorganisatioun stëmmt, wat den Engagement, de finanziellen Engagement, vun der Gemeng ass, a se weess och, wat den Apport vum Staat do wäert sinn. An deene Jore virun, bis haut eigentlech, wat dat ëmmer e bëssen eng Virwëtztaut, wou een dann am Nachhinein, wann d'Budgetsjoer scho laang ofgeschloss war, gesot kritt huet: „Du kriss dat doten nach fir den Exercice virdu vum Staat.“ Dat ass déi Manéier, wéi ech eigentlech

de Museksunterricht net méi wollt fonctionéieren dinn, an duerfir sinn ech wierklech frou, datt mer op dëse Wee hei konnte goen.

Jo, et gëtt déi Diskussioun – déi hu mer och mam Syvicol gefouert – iwwert den Delai, bis wéini ee sech dann nach kann aschreiwen a wou dann duerno nach eng Inscriptioun méiglech ass, mee déi staatlech Participatioun net dorobber gerechent gëtt. Dat ass wouer. Ech wëll awer just drun erënneren, datt dat e minimalen Deel ausmécht par rapport zu deem grouss Risiko, deen d'Gemenge virdu gedroen hunn, wou se komplett am Niwwel waren an eigentlech net woussten, wat se dann iwwerhaapt u staatlecher Participatioun géife kréien, an datt déi sougenannten „Abandonen“ ni matconsideréiert goufe bei där doter Berechnung.

An ech verstinn, datt d'Gemenge soen: „Mir brauchen natierlech och eng Sécherheet, eng Planungssécherheet“, an déi hu mer hei eigentlech geschafen. Jo, de Staat brauch déi awer och op senger Säit. An e muss natierlech och wëssen, wat en a säi Budget schreift. Ech muss wëssen, wat ech Enn des Joers – an da si mer dann awer ronderëm d'Rentree vun engem Schouljoer, nämlech de 15. September – dem Finanzminister da soen, wat fir dat Budgetsjoer drop muss an de staatleche Budget kommen, an duerfir kënne mer dat net einfach esou lafe loossen. Duerfir brauche mer och do iergendzwoosch eng Planungssécherheet op der Säit vum Staat.

Déi eng oder déi aner Aspekter, déi wichtig sinn, sinn de Mëtten an der Debatt ugefouert ginn. Ech denken och un d'Aarbechtskonditiounen vun den Enseignanten. Jo, ech verstinn – an ech war selwer responsabel als Gemegepolitiker fir eng Museksschoul –, datt net jiddereen direkt e CDI ka kréien. Ech verstinn d'Gemengeresponsabel, wa se soen: „Ech brauch do eng Garantie, datt ech déi Leit nach weider ka beschäftegen. Ech kann net direkt, well elo eeben en Enseignant vläicht méi gebraucht gëtt an deem doten Instrument, deem direkt en Engagement gi fir déi nächst Joren a Joerzéngten.“ Do muss ee kucken, ob dat och déi Joren drop esou de Fall ass.

Ech verstinn awer natierlech op där anerer Säit och d'Situatioun vun deene Beschäftegten, an datt ee gutt Personal och nëmme mat enger gudder Bezuelung – an dozou komme mer jo nach –, mee awer och mat gud-den Aarbechtskonditiounen kann halen a fideliséieren an domat e gudden Service an e qualitativ héichwäertegen Unterricht ka garantéieren. Dat ass och kloer. Ech wëll awer just soen: Et sinn d'Gemengen, déi d'Aarbechtskonditiounen do diskutéieren an diktéieren an och virginn, an dann och decidéieren, ob et dann direkt e CDI gëtt oder vläicht fir allerléischt emol e CDD.

Ech si frou, datt mer hei eng breet Zoustëmmung eigentlech bei allen Acteuren fonnt hunn iwwert déi grouss Linne vun deem neie Gesetz. Ech mengen, dat läit och dorunner, datt mer et laang diskutéiert hunn. Schonn Enn der leschter Legislaturperiod huet de Kulturstaatssekretär Guy Arendt Assisen iwwert de Museksunterricht organiséiert, wou eng ganz Rei vu Problemer schonn opgeworf goufe respektiv Léisungsvorschläi och scho mat op de Wee gaange sinn.

Mir hunn dann an dëser Legislaturperiod och do iwwerholl. Ech hunn e Comité de réflexion vun allen Acteuren aus dem Gemegeberäich, vun de Musekschoulen, vun de Conservatoiren an och vun aneren Acteuren och associéiert, fir och do ze gesinn, wat déi eenzel Acteuren aus hirer Siichtweis dann eigentlech vun engem neie Museksunterrichtsgesetz géifen erwaarden. Ech selwer sinn op vill Plaze kucke gaangen, an d'Conservatoiren an an d'Museksschoule queesch uechtert d'Land, fir mer och do e Bild ze maachen. Ech hunn do mat den Direktiounen geschwat, mat de

Gemengeresponsabele geschwat, mat den Enseignante geschwat, awer och mat de Schüler oder den Eltere vun de Schüler geschwat, fir mer e Bild ze maachen, wat eigentlech an den nächste Jore vu Museksunterricht misst weiderdeveloppéiert ginn. A mir haten och en enken Austausch mam Syvicol, wou och eng ganz Rei vun, mengen ech, net onweesentleche Punkte jo duerno nach eng Kéier geännert goufen, wou mer openeen duergaange sinn.

E Punkt, wou mer och op d'Interlocuteurs – an ech denken, nieft de Gemenge mat déi wichtegst – duergaange sinn, dat sinn d'Enseignanten, déi hei representéiert sinn duerch eng Rei vu Gewerkschaften oder Associatiounen. Do hu mer eis eens gemaach, d'Innenministesch Taina Bofferding an ech, zesumme mat der ACEN (ndlr: Association des chargés de l'enseignement national) an der FGFC (ndlr: Fédération générale de la fonction communale), fir eeben och eng Opwärtung, eng substanziiell Opwärtung vun de Karriäre vun de Museksenseignanten ze kréien. Hei schwätze mer elo vun A2 an A1. Mir musse vläicht och nach eng Kéier erënneren, datt dat, wat mer elo als A2 bezeichnen, besser bezuelt ass wéi dat, wat virdrun an deem speziellen A1, an där spezieller A1-Karriär, déi fir de Museksunterricht ganz speziell fixéiert gouf, gegollt huet, soudatt et hei wierklech fir jiddereen zu enger dättelech besserer Situatioun kënn, wéi dat bis elo de Fall war.

Et ass och virdru jo schonn ugeschwat ginn, datt mer eigentlech déi Opwärtung wollten an deem Gesetz maachen an de Staatsrot zu Recht drop higewisen huet, datt dat net geet, an d'Kolleeegin Taina Bofferding un engem Projet de loi schafft, deen nach virum Summer soll deposéiert ginn. An den Effet ass jo och am Gesetzestext festgeschriwwen oder wäert am Gesetzestext festgeschriwwen sinn, nämlech den 1. Januar 2023, esou wéi et an deem Accord och ofgemaach war. Dat ass wichteg, well e gudd Museksunterricht kréie mer nëmme mat guddem Personal, dat mer och gutt bezuelen an a Fonctioun vu sengen Diplomer a senge Leeschtunge wäerten an Zukunft kënnen bezuelen. Doriwwer sinn ech och ganz besonnesch frou.

Dann ass d'Fro opgeworf ginn: „Jo, wie kritt dann elo en A1 an en A2? Féiert dat dann awer elo net zu enger Distorsioun vun der Qualitéit?“ Do wëll ech awer och drop opmierksam maachen, datt heiansdo esou Vergläicher gutt sinn, mee mer se dann awer och solle komplett maachen. Mir hunn an eisen École-fondamentale Leit, déi mer an der Reegel nom A2 bezuelen, déi och e Bachelor gemaach hunn. Mir hunn am Lycée Leit, déi mer an der Reegel nom A1 bezuelen. Hei soe mer dann: D'Reegel ass, datt een och dann e Bachelor soll hunn am Enseignement musical, fir do eng A2-Karriär kënnen ze huelen. A wann ech méi wäit ginn am Conservatoire, muss de Conservatoire awer och Posten opmaachen – op d'mannst een Drëttel vu senge Posten –, fir am A1 kënnen Professer ze ginn am Museksunterricht. An dat schéngt mer e gudd Parallelismus ze si par rapport zu deem, wat mer an der öffentlecher Schoul hunn.

Et wär scho gelungen, muss ech soen, wa mer d'Kanner moies an d'Schoul géife schécken, an d'Grondschoul, an do wär den Enseignant nom A2 bezuelt, a mëttes géife se fräiwëllig an de Museksunterricht goen an do wär d'Reegel, datt d'Enseignanten nom A1 bezuelt wäeren. Dat, denken ech, wär dann awer och vläicht däers Gudden iergendwéi e bëssen ze vill, nieft dem Aspekt, datt mer vläicht och guer net genuch Leit mat deenen entsprecheenden Diplomer fir déi Karriären do géife fannen.

Mir hu jo och parallel eng ganz Rei vun aneren Initiativ geholl, déi net am Gesetz hei optauchen, well se einfach net zum Gesetz gehéieren, mee déi awer zu engem ganze Package vu Reformen am Enseignement

musical zielen, ënner anerem och dee Bachelor, deen d'Uni.lu zesumme mat deenen dräi Conservatoire op de Wee bruecht huet, wou an deem akademesche Joer scho siwe Studentinnen a Studenten ageschriwwen sinn. Mer hoffen natierlech, datt dat der nach e Grapp méi wäerte ginn iwwert déi nächst Joren, well mer och eis Eegeresponsabilitéit als Land mussen iwwerhuelen. Wa mer e Secteur wéi den Enseignement musical wëlle weiderdeveloppéieren, da musse mer och an d'Ausbildung vun deem Professionelle vun deem Secteur investéieren. Dat ass meng Devise. An duerfir sinn ech frou, datt d'Uni.lu zesumme mat de Conservatoire op deen dote Wee gaangen ass.

Ech wëll och Merci soe fir déi Ënnerstützung, déi hei ausgedréckt ginn ass fir déi Kollaboratiounen tëschent de Museksschoulen, de Conservatoire an de Grondschoulen, well ech fannen dat ganz, ganz wichteg. Mir hunn och parallel zu dësen Efforten, zu engem weidere Ausbau vun dem Museksunterricht eng ganz Rei vun Efforte gemaach, fir d'Qualitéit vum Museksunterricht an der Grondschoul ze verbesseren. Ënner anerem ass d'didaktesch Material, d'Léiermaterial, komplett iwwerschaaft ginn an ech denken, datt mer och nach e weidere Sprong an der Qualitéit kënnen erreechen, wa mer méi enk zesummeschaffen. Duerfir hu mer zanter dräi Joer och éischt Pilotprojete lafen, bei deenen d'Klassen aus de Grondschoule mat hiren Enseignanten zesumme Projete realiséieren mat Enseignanten aus de Museksschoulen.

Mir ënnerstëtzen och – an dat wëll ech hei soen – finanziell d'Gemengen als Träger vun deene Musekschoulen doranner, andeems mer soen: Mir sinn d'accord, datt bis zu engem Trimester vun engem Schouljoer eng Klass och eng Duebelbesetzung kritt fir esou e Projet. Dat heescht, datt den Enseignant aus der Grondschoul an den Enseignant aus der Museksschoul zesumme kënnen intervenéieren an enger Klass, fir do en Transfert de compétences ze kréien, fir datt do deen ee vun deem anere ka léieren. An ech denken, datt dat a béid Richtunge ka goen, au profit virun allem vun de Kanner. Mir ënnerstëtzen – nach emol – d'Gemenge méi staark doranner, well déi dote Projeten dann och Direktënnerstützung bis zu 50 % kënnen kréie vum Ministère fir deen Enseignant aus der Museksschoul.

An ech gesinn heibanne genuch Gemengepolitiker. Mir wäre frou, wa mer d'Gemengen och nach méi staark kéinte motivéieren, mat op deen dote Wee ze goen. Et ass och hei an der Debatt gesot ginn, an dat ass dee grouse Paradigmewissel, iwwert dee mer frou sinn: Jo, mir hunn haut eng Gratuitéit vum Museksunterricht fir Kanner a Jonker! Mee mer mussen awer och dee Museksunterricht u Kanner a Jonker erubringen. An dat erreeche mer eeben duerch déi Kollaboratiounen vun de Museksschoulen, de Conservatoire an de Grondschoulen, well mer do all Kand erreechen a well do d'Kand jo eigentlech d'Méiglechkeet huet, säin Talent ze entdecken. An et wäert net jiddereen Freed um Museksunterricht hunn. Et gëtt vill Kanner, déi hiert Talent anzwousch anescht ers entdecken. D'Haaptsaach ass, se entdecken et! Mee et ass schued fir all Kand, dat säin Talent am musikalesche Beräich eeben net selwer kann entdecken. An duerfir fannen ech dat dote ganz, ganz besonnesch interessant.

Dat gesot, Här President, wëll ech nach eng Kéier villmools Merci soe fir déi breet Ënnerstützung hei. An ech fannen et eigentlech normal, wa mer Gesetzter stëmmen, déi awer dës Envergure hunn, datt mer duerno och eng Evaluatioun maachen. D'Chamber ka sech vläicht eens ginn, wéi dacks dat ass. Et schéngt mer vläicht e bëssen iwwert d'Zilerausgeschoss ze sinn, fir permanent ze evaluéieren. Et soll een evaluéieren an da Konklusiounen zéien. Dat schéngt mer eng gutt legislativ Praxis ze sinn.

Villmools merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Éducatiounsminister Claude Meisch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7907. Den Text steet am Document parlementaire 7907⁶.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7907 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Da komme mer zum Vote par procuration. Da waarde mer nach eng hallef Minutt.

(Hilarité)

Une voix | Piano.

M. Fernand Etgen, Président | Piano.

(Hilarité)

De Vott ass ofgeschloss. Bal Harmonie puer.

Bei 4 klenge Mësstéin ass dëse Projet de loi mat 56 Jo-Stëmmen a 4 Enthaltungen ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm (par M. Laurent Mosar), Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies (par M. Jean-Paul Schaaf), Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Félix Eischen), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par Mme Octavie Modert) et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen);

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn);

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy (par Mme Djuna Bernard), Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Stéphanie Empain), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill;

MM. Sven Clement et Marc Goergen;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Se sont abstenus: MM. Jeff Engelen (par M. Fred Keup), Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motion 1

Da komme mer nach zur Motioun, déi bei deem Projet de loi deposéiert ginn ass. Wie wëllt nach zu dëser Motioun d'Wuert ergräifen? Den Här Claude Lamberty.

M. Claude Lamberty (DP), rapporteur | Jo. Merci, Här President. Ech mengen, wéi de Minister et elo grad gesot huet a wéi och d'Virriedner et schonn an hire Riede gesot hunn: Eng Evaluatioun, mengen ech, déi ass effektiv richtig. Mee mer sollen awer och net méi evaluéieren, wéi mer schaffen. Dofir denken ech, dass ee sech do kéint op en Zweekoresrhythmus eenegen. Dat wär dann d'Propos.

A wann ech der Madamm Modert hiert Kopfnicke richtig interpretéieren, mengen ech, kéinte mer da

vläicht souguer eng Unanimitéit kréien, dass mer dat do mat 60 richtegen Noute géife gestëmmt kréien.

(Interruptions)

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Lamberty. An ech ginn d'Wuert direkt zréck un den Auteur vun der Motioun, d'Madamm Modert.

Mme Octavie Modert (CSV) | Merci, Här President. Jo, merci, Här Lamberty. Domadder kann ech liewen. Wichtig ass virun allem, datt fréi ugefaange gëtt ze kucken, wéi d'Gesetz gräift a wou vläicht nach Mëss-téin wären, déi géifen da kënnen evaluéiert a geännert ginn, wann dat esou wär. An dat ass dat Wichtigst der-bäi.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Modert.

Motion 1 modifiée

La Chambre des Députés,

– considérant que la loi du 28 avril 1998 portant harmonisation de l'enseignement musical dans le secteur communal a, pour la première fois, introduit un cofinancement étatique de l'enseignement musical communal et l'a organisé d'une façon homogène pour l'ensemble du pays ;

– que cette loi a conduit à un essor indéniable de l'enseignement musical et une recrudescence du nombre d'élèves inscrits ;

– que le présent projet de loi n° 7907 porte réforme de la loi de 1988 précitée incluant un certain nombre d'améliorations structurelles ainsi qu'une redéfinition du mode de cofinancement étatique ;

– que ces adaptations s'imposent à la lumière des enseignements tirés au fil des années de l'application de la loi de 1998 ;

– qu'il s'imposait de revoir entre autres le financement de l'enseignement musical ;

– que les nouvelles modalités de financement, dont la participation financière étatique, doivent être suivies dans leur application pratique et concrète, de même que les délais et procédures concernant les inscriptions et leur validation administrative,

invite le Gouvernement

– à procéder à une évaluation de l'application de la présente loi portant organisation de l'enseignement musical dans le secteur communal au plus tard dans deux années, et biennuellement par la suite ;

– et à présenter les résultats de l'évaluation à la Chambre des Députés afin, le cas échéant, d'apporter les adaptations nécessaires.

(s.) Octavie Modert, Diane Adehm, Emile Eicher, Max Hengel, Georges Mischo.

Vote sur la motion 1 modifiée

Wie mat där liicht modifizierter Motioun d'accord ass, soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

Domadder ass dës Motioun ugehall.

14. Question écrite n° 5978 de M. Marc Spautz relative à la construction d'un parc éolien à Oberkorn

Da kéime mer nach zu deene Froen, bei deenen den Délai de réponse erfall war a wou am Ufank vun der Sitzung gefrot ginn ass, fir dës Froe während der Sitzung mëndlech ze stellen.

Da komme mer fir d'éischt zur parlamentarescher Fro Nummer 5978 vum Här Marc Spautz iwwert de Wandpark Uewerkuer. Här Marc Spautz, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Spautz (CSV) | Merci, Här President. Déi Fro hate mer gestallt den 23. März 2022, well zu Uewerkuer vun der Gemeng geplangt war, e Wandpark ze installéieren am Kader vun der eegener Energieversuergung. Do sinn och ganz vill Gutachte gemaach ginn, mee duerno huet d'Ministesch decidéiert gehat, do kéint kee Wandpark installéiert ginn, well do wiere Problemer am Naturschutzgebitt. Mee d'Gesetz hätt awer d'Méiglechkeet ginn, nom Artikel 33.1, dass d'Ministesch eng Ausnam kéint maachen.

An eis Fro war – dat war jo alles scho virun der Ukrain-Kris, wou mer nach net esou grouss diskutéiert hunn iwwer alternativ Energien –, wéi et dann elo ass, ob do eng Bereitschaft besteet vun der Regierung, nodeem d'Gemeng Déifferdeng schon esou vill Geld do investéiert hat, fir do e Wandpark ze maachen, awer iwwert dat ewechzegoen no deenen neien Erkenntnisser, déi mer hunn duerch d'Ukrain-Kris, an zweetens, ob de Staat och wëlles huet, de Gemengen trotzdeem awer nach ze hëllefen, déi bereet sinn, Wandparken ze installéieren. Well et ass schon e bësse komesch: Déi eng wëllen der maachen a kréien et verbueden an anerer kréien der octroyéiert an déi hunn da Schwierigkeiten, fir et ze realiséieren.

Dat waren d'Froen, déi mer un d'Ministesch gestallt haten.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Spautz. Den Här Energieminister a Minister fir Ëmwelt, Klima an nohalteg Entwécklung, den Här Claude Turmes, huet d'Wuert.

M. Claude Turmes, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable, Ministre de l'Énergie | Gudden Owend. Fir d'éischt emol entschëllegt, dass mer et net fäerdegruecht hunn, déi Froen do schréiftlech ze beäntweren, an duerfir sinn ech elo och gäre komm.

Also, ech gi vläicht einfach mol den allgemenge Kader. Et ass jo esou, normalerweis därf een an der Gréngzon net bauen, ausser eng Rei Saachen. An d'erneierbar Energien, déi hunn den Interêt général. Duerfir kënnen dann eeben op Autorisation Wandparken oder eenzel Wandturbine gebaut ginn, wa se standuertgebundene sinn.

Gutt. An dann, mengen ech, ass et do zu Déifferdeng esou, dass dat effektiv eng Plaz ass, wou mer wierklech e Konflikt haten zwëschent Naturschutz op där enger Säit an eeben erneierbarer Energieproduktioun op där anerer Säit. Dat ass esou tranchéiert ginn. Deen Dossier ass elo zou. Et ass awer esou, dass mer mat de Responsabele vun der Déifferdenger Gemeng amgaange sinn ze kucken, ob mer net kënnen e Solarpark iergendwou himaachen.

An Dir musst wëssen, mir maachen elo iergendwéi virum Summer – oder nom Summer, ech muss kucken, wéi schnell mer elo weiderkommen – eeben och d'Gréngzonen op fir Agri-PV, mat ganz strenge Bedéngungen. Mir sinn domat amgaang, mir hunn dat mat de Baueren diskutéiert, an dann offiziell de Landwirtschaftsminister, den Ëmweltminister an den Energieminister. An dat ass da jo och fir déi Gemengen, déi elo eventuell Pech hunn, datt se keng Wandmille kënnen oprichten. Déi kënnen dann éischter an de Bësch vun der Solarenergie goen.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Turmes.

15. Question écrite n° 5979 de M. Jean-Paul Schaaf relative à l'extension des parcs éoliens

Da komme mer elo zur Fro Nummer 5979 vum Här Jean-Paul Schaaf iwwert d'Wandmille. Här Schaaf, Dir hutt d'Wuert.

M. Jean-Paul Schaaf (CSV) | Jo, merci fir d'Méiglechkeet, déi Fro hei ze stellen. Ech hunn eng Fro gestallt – et war och den 23. März 2022 –, net iwwert e spezifesch Wandmilleproblem, mee et war am Fong geholl eng generell Iwwerleeung. Et sinn der esou vill. Mir kréien et ëmmer erëm mat, wann eng Kéier an der Press rieds dovunner ass: En Dossier ass eppes ginn, en Dossier ass näischt ginn, et gëtt eppes gebaut, et gëtt e Repowering gemaach an esou weider, et gëtt erëm e Refus, et gëtt an de Gemengeréit diskutéiert an esou weider. Et ass e bëssen eng Geschicht, bei där een den Iwwerbléck verléiert.

Duerfir hat ech d'Fro gestallt, wat fir eng Projekte vun de Wandmille an deene leschten zéng Joer am Fong geholl an d'Prozedur komm sinn, wéi eng ugefrot gi sinn, deposéiert gi sinn a wat mat deene geschitt ass. Konnte se geneemegt ginn? Konnte se net geneemegt ginn? Wa se net geneemegt gi sinn, firwat? Sinn et Froe wou Kommo, also vum Sécherheetsaspekt, deen och de Gesondheetsaspekt ubelaangt. Sinn et Froe vum Naturschutz? Oder sinn et aner Ursachen, wéi zum Beispill Biergerinitiativen oder Änleches? Aus wat fir engen Ursache si wéi vill Projeten ënnerwee gestoppt ginn a wéi gesäit dat op der Zäitschinn aus?

Dat waren am Fong geholl meng Froen. Ech hunn awer och näischt dergéint, wann Der mer dat nach eng Kéier am Detail noreecht. Mee Dir kënnt et awer och hei fir all Projet erklären.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Villmools merci, Här Schaaf. Den Här Minister fir Ëmwelt, Klima an nohalteg Entwécklung, den Här Claude Turmes, huet nach eng Kéier d'Wuert.

M. Claude Turmes, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable | Ech mengen, et hängt elo dovun of, wivill Zäit Der den Owend nach hutt. Ech fänken dann un:

– 30.11.2012: Wandpark Kehmen-Heischent, geneemegt den 10.10.2013.

– Wandpark Heischent bei Clierf: den 22.03.2019 agereecht, den 31.03.2020 geneemegt.

Une voix | Hengescht.

M. Claude Turmes, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable | Ech kéint elo esou weiderfueren. Et ass en Dokument vun enger Rei Säiten. Ech hunn et du selwer de Mëtteg nach eng Kéier am Detail gekuckt. Also, déi meescht Wandparken, déi ugefrot si ginn, si geneemegt ginn. Si sinn och ganz, ganz oft ganz, ganz schnell geneemegt ginn. Also, ech sinn eigentlech positiv iwwerrascht gewiescht, wéi schnell se geneemegt gi sinn.

Gutt, an dann hutt Der heiansdo Projeten, an deen Déifferdenger ass derbäi ... Wann Der e Standuert huet, dee vun der Biodiversitéit hier oder aus engem anere Grond extreem komplex ass, dann dauert et laang, well jo ëmmer erëm Froe gestallt ginn. An da kann et natierlech heiansdo och sinn, datt se verworfen ginn.

Insgesamt ass et esou, dass mer déi lescht Jore gutt virukomm sinn. Mir hunn och elo déi lescht Méint ganz, ganz enk mat der Ëmweltministesch zesumme-geschafft. Mir kréien elo eng ganz Rei Projeten